

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕ

JANAAROGYA ANDOLANA KARNATAKA (JAAK)

ಸರ್ವರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂದೇ ಎಂಬ ಗುರಿಯತ್ತ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಚಳುವಳಿ!!

ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿನ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯಗಳು

1. ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ

ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪೂರಕವಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡತರಬೇಕು.

2. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ

ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವತ್ತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಅಯೋಗದ (KFS) ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು

3. ಉಚಿತ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಸೇವೆಗಳು

“ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ”ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಚಿತ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು (ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಸಮುದಾಯಗಳಾದ ದಲಿತರು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು, ಮಹಿಳೆಯರು, ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಜನರು, HIV/AIDS ಬಾಧಿತರು ಮತ್ತು ಇತರ ಶೋಷಿತ ಜನಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅದ್ಭುತ ಸಿಗಬೇಕು)

4. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನದ ಹೆಚ್ಚಳ:

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ (2007-2008ರಲ್ಲಿ) 3.37%ಯಿಂದ 10%ಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.

5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯ ಅನುದಾನ 30%ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ (ಉಪಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಹಾಗೂ ನೆನಗುದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಆರೋಗ್ಯದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಈಗಿನ 3% ಭಾಗವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 30% ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. National Commission on Macroeconomics and Healthನ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ 1023.20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

6. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನಶ್ಚೇತನ:

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರತಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು:

- ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು (ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕಟ್ಟಡ, ಶೌಚಾಲಯ, ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್ ಇತ್ಯಾದಿ)
- “ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾನದಂಡ” ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೇಕಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ: 64811. ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಗುತ್ತಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿಯ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಖಾಯಂ ಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು

- ಔಷಧಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು
  - ಉಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 5,650 ರೂ.ಗಳಿಂದ 18,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು
  - ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ.ಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 75,000 ರೂ.ಗಳಿಂದ 3,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು
  - ಸ.ಆ.ಕೇಂ.ಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 1,25,000 ರೂ.ಗಳಿಂದ 10,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು (ಮೂಲ : National Commission on Macroeconomics and Health)
- ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕುಳಿಸಿರುವ ಭೃಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕರ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವತ್ತ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು (ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು, ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮುಂಬಡ್ತಿ, ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ, ಇತರೆ) ಒದಗಿಸಬೇಕು.

7. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಯಂತ್ರಣ:

ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು.

8. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಖಾಸಗೀಕರಣವನ್ನು (ಗುತ್ತಿಗೆ, ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಕೂಡಲೇ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಖಾಸಗೀಕೃತಗೊಂಡಿರುವ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
9. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು
10. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೊಸ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಬೇಕು.
11. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ, ಅರೆಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಹೊಸ ವೈದ್ಯರುಗಳಿಗೆ 2 ವರ್ಷಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ- ಕರ್ನಾಟಕ

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜನಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು, ಹೋರಾಟಗಾರರ, ಪ್ರಗತಿ ಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳ, ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ, ಜನಪರ ಚಳುವಳಿಗಳ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನವು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ (PHM) ಆಗಿ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಅಭಿಯಾನ (JSA) ಆಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೇಶದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶೋಷಿತ, ಬಡವ, ದಲಿತ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಜಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಂದೋಲನವು ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ 17 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಘಟಕಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿ ಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜನಪರ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 2003-04 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆದಂಥ ಅರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ನಿರಾಕರಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅರಿಸಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. 2004ರ ನಂತರ, ಆಂದೋಲನವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಹ ಪಡಿಸುವಂತೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಫೆಬ್ರವರಿ 1 2007 ಹಾಗೂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 29, 2007 ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಿತ್ತಾಯ ದಿನಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು (NHRC) 2008-09ರಲ್ಲಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನದ ಜೊತೆ (JSA) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾದ್ಯಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಪಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಹವಾಲು ನಡೆಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೋಶ ಆವರಣ, (CHC),

ನಂ.359, 1ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, 1ನೇ ಬಡಾವಣೆ, ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034

ದೂರವಾಣಿ : 080-25531518 / 25525372 email : jaaksecretariat@gmail.com website : www.phm-india.org

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕ

JANAAROGYA ANDOLANA KARNATAKA (JAAK)

ಸರ್ವರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂದೇ ಎಂಬ ಗುರಿಯತ್ತ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಚಳುವಳಿ!!

ಆರೋಗ್ಯದ ನೀತಿ ಪತ್ರ

ತೀರ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ “ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ”ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ!

“ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಪೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ” ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 2007ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ನುಡಿಮುತ್ತುನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿದೆಯೇ? ನೀವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ.....

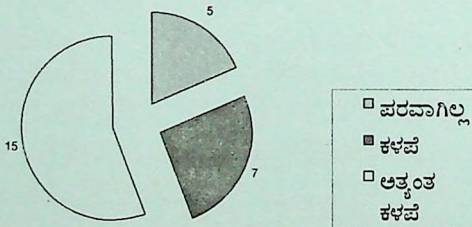
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಕಳಪಳಕಾರಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ “ಸುವರ್ಣ ಕರ್ನಾಟಕ”ವಾಗಿ ಹೊಳೆಯಬಲ್ಲದೇ...?

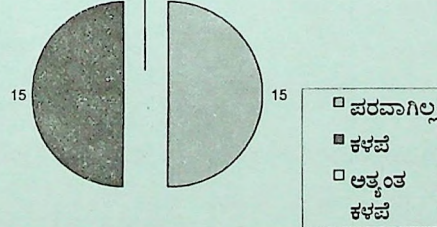
- ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿ 1000 ಶಿಶುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಒಳಗೆ 55 ಮಕ್ಕಳ ಸಾವು (ಅದೇ ನೆರೆಯ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ- 10) (NFHS-3)
- 6 ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 70.4 ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಹೀನತೆ (ಕೇರಳದಲ್ಲಿ- 44.5) (NFHS-3)
- ರಾಜ್ಯದ ಶೇಕಡ 50 ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಹೀನತೆ (ಕೇರಳದಲ್ಲಿ- 32.8) (NFHS-3)
- ರಾಜ್ಯದ 100 ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ 37.6 ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ (ಕೇರಳದಲ್ಲಿ- 22.9) (NFHS-3)
- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 35% ಮನೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು (ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್, ಶೌಚಾಲಯ) ಹೊಂದಿವೆ (NFHS-3)

- ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಲಸಿಕೆ ಪಡೆದ ಮಕ್ಕಳು 100ಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 55 ಮಾತ್ರ (ಕೇರಳದಲ್ಲಿ- 75.3) (NFHS-3)
- ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚು ಕೇವಲ 3.37% (2007-2008 ರಲ್ಲಿ) ಮಾತ್ರ!!!!
- ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ 7 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು 15 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿವೆ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯವಾದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ (ಮೂಲ: Health for the Millions: Vol33 No4 & 5).

ಚಿತ್ರ 1. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ

ಚಿತ್ರ 2. ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ

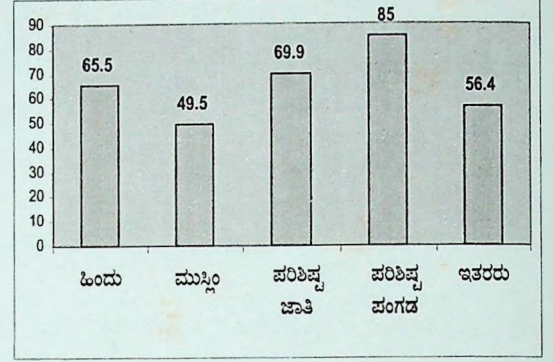
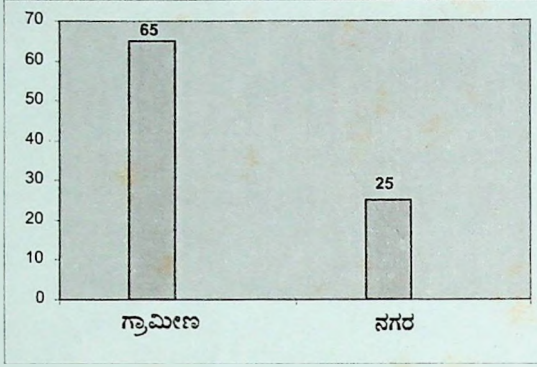
ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೋಶ ಆವರಣ, (CHC),

ಸಂ.359, 1ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, 1ನೇ ಬದಾವಣೆ, ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034

ದೂರವಾಣಿ : 080-25531518 / 25525372 email : jaaksecretariat@gmail.com website : www.phm-india.org

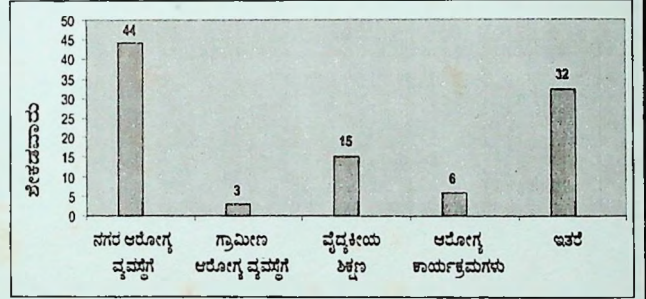
**ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ವಂಚನೆಯು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ:
ಈಗಲಾದರೂ ಈ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸುವರೇ? .....**

- ಒಂದು ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮರಣ: ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 1000 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 25 ಮಕ್ಕಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ 65 ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಒಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳ ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ!

**ಚಿತ್ರ 3. ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿ 1000 ಶಿಶುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಒಳಗೆ ಮರಣ ಹೊಂದುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಮೂಲ: Karnataka Human Development Report 2005**

- ಸರ್ಕಾರದ ಅಸಮರ್ಪಕ ಹಣ ಹಂಚಿಕೆ ನೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯವಿರುವ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ (ಉಪಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ., ಸ.ಆ.ಕೇಂ., ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ 3% ಮಾತ್ರ (ಭಾರತದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಸರಾಸರಿಯಂತೆ 17% ಇದೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಕನಿಷ್ಠ 30% ಆದರೂ ಇರಬೇಕು)!!! ಅದೇ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ, ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರುವ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು 44%!!

**ಚಿತ್ರ 4. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯ ಖರ್ಚಿನ 100 ರೂಗಳನ್ನು ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತದೆ?
ಮೂಲ: Karnataka Human Development Report 2005**

ಸುಪರಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೀನಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏನು ಕಾರಣ?

- ಆರೋಗ್ಯವು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ “ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ” ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳು ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು!
- ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಡೆಗಾಣಕೆ: ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ (ಉಪಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ., ಸ.ಆ.ಕೇಂ., ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಆರೋಗ್ಯದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ 3% ಮಾತ್ರ!!!
- ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ: ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರಗಳು, ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು

ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ 3.62% ಮಾತ್ರ (2003-2004 ರಲ್ಲಿ)!!! ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆರೋಗ್ಯದ ಖರ್ಚು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, 1997-1998ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 5.62%ರಷ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು 1980-1989ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ 10%ನಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು!! (ಮೂಲ: ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರದಿ, 2004)

- ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮರೆತಿರುವುದು: ಆರೋಗ್ಯವರ್ಧಕ, ರೋಗ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ, ಚಿಕಿತ್ಸಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮರೆತು, ಕೇವಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುವಂತಹ, ಉನ್ನತ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿರುವುದು.

• ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದುಃಸ್ಥಿತಿ:

• ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಕೇವಲ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಚಿಕಿತ್ಸಾತ್ಮಕ ಸೇವೆಗಳ ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬ ನಿಯಂತ್ರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು.

• ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು (ಕಟ್ಟಡ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ವಿದ್ಯುತ್, ಶೌಚಾಲಯ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿ)

• ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವುದು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 3335 ವೈದ್ಯರನ್ನು ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ!! ಆದರೆ 1679 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಬೂಬು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಇದೇ ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯವಾದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲಿನ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕನ್ನಡಿ).

• ಉಪಕೇಂದ್ರ ಉದಾ: 14% ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಂ.ಎಂ (ANM) ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಹಾಗೂ 54% ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.

• ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ (ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ) - 50% ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು; 100% ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಜ್ಞರು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.

• ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ : (ಸ.ಆ.ಕೇಂ) - 54% ಸ.ಆ.ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ತಜ್ಞರಿಲ್ಲದಿರುವುದು; 34% ಸ.ಆ.ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಜ್ಞರಿಲ್ಲದಿರುವುದು; 15% ಸ.ಆ.ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸೂತಿ ತಜ್ಞರಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ (ಮೂಲ: Bulletin on Rural Health Statistics in India, 2007)

• ಸದಾ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆ: ಒಂದು ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ.ದ 30000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 75,000 ರೂ. ಅನುದಾನ

ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 2.50 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ !!!!! ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುವ ರೋಗಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ 80% ಔಷಧಿಗಳಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚಾಗುವುದು. ಹಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 2.50 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕೆ?

• ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೇವೆಗೂ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತೆರಬೇಕಾದ, ಲಂಚ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಲುಗುತ್ತಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳು.

• ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಖಾಸಗೀಕರಣ: ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣದವರೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿ ಖಾಸಗೀಕರಣ (ಗುತ್ತಿಗೆ ಸೇವೆಗಳು, ಗುತ್ತಿಗೆ ವೈದ್ಯರು, ಹೊರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ).

• ಆರೋಗ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ : ಲಂಗು ಲಗಾಮಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನುಂಗುತ್ತಿರುವ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಖಾಸಗಿ ವಿಮಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಖಾಸಗಿ ಔಷಧ ಕಂಪನಿಗಳು, ಖಾಸಗಿ ರೋಗ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮತ್ತು ತಪಾಸಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು (ಸ್ಪಾನಿಂಗ್, ಆಲ್ಟಾ ಸೌಂಡ್, ರಕ್ತ, ಮೂಲಮೂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ) ಹಾಗೂ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಜನರು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಗಿ ಜನರ ಬಳಿ ಇರುವ ಹಣದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಭರವಾಗಿರುವುದು.

• ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು: ಈಗಾಗಲೇ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಶೇ. 10.8% ಉಪಯೋಗಿಸದೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹಣ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಹಾಗೂ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯ

• ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ತಾರತಮ್ಯ ನೀತಿ: ಪ್ರಕಟ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಕಟ ತಾರತಮ್ಯ ನೀತಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ, ದಲಿತ, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ ಮತ್ತಿತರ ಶೋಷಿತ ಸಮುದಾಯಗಳು

ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನಾಹುತಗಳು

• ಸುಲಭವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದಾದ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಾದ ರೋಗಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಆಯಸ್ಸು ಮುಗಿಯುವ ಮೊದಲೇ ಸಾಯುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಹಾಗೂ ಬಡ ಜನರು !

• ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತಿ 100 ಜನರಲ್ಲಿ 40 ಜನರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆರಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮನೆ, ಹೊಲ, ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜನರು ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಸಮುದಾಯದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ !!

• ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರುವ ಪ್ರತಿ 100 ಜನರಲ್ಲಿ 25 ಜನರು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವೆಚ್ಚದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದ ಬಹುತೇಕ ಜನರಲ್ಲಿ 25%ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವುದು !

• ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಜನರು ಸಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಲು ಮೊದಲನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು !

• ಭಾರತೀಯರು ಸರಾಸರಿ ತಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನದ ಶೇ. 58% ರಷ್ಟನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು !

ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯಗಳು

1. ಸಂವಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವ ಮೂಲಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪೂರಕವಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ತರಬೇಕು.
2. ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವತ್ತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ (KFS) ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.
3. “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ಅಭಿಯಾನ”ದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉಚಿತ, ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು (ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ಸಮುದಾಯಗಳಾದ ದಲಿತರು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು, ಮಹಿಳೆಯರು, ಅಂಗವಿಕಲತೆಯ ಜನರು, HIV/AIDS ಭಾದಿತರು ಮತ್ತು ಇತರ ಶೋಷಿತ ಜನಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅದ್ವೈತ ಸಿಗಬೇಕು)
4. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನದ ಹೆಚ್ಚಳ: ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ (2007-2008ರಲ್ಲಿ) 3.37%ಯಿಂದ 10%ಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಂಗದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು
5. ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಗಾಗಿ (ಉಪಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ., ಸ.ಆ.ಕೇ., ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಹಾಗೂ ನೆನಗುಂದಿಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನಶ್ಚೇತನಕ್ಕಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಒಟ್ಟು ಆರೋಗ್ಯದ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಈಗಿನ 3% ಭಾಗವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 30% ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. National Commission on Macroeconomics and Healthನ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ 1023.20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.
6. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನಶ್ಚೇತನ : ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರತಂದಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾನದಂಡಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು:
  - ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು
  - “ಭಾರತೀಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾನದಂಡ” ಆಧಾರದಲ್ಲಿ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೇಕಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ: **64811**. ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

- ಗುತ್ತಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿಯ ಪದ್ಧತಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಖಾಯಂ ಗೊಳಿಸುವತ್ತಾ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಔಷಧಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನುದಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು.
  - ಉಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 5,650 ರೂ.ಗಳಿಂದ 18,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು
  - ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂ.ಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 75,000 ರೂ.ಗಳಿಂದ 3,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು
  - ಸ.ಆ.ಕೇಂ.ಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ 1,25,000 ರೂ.ಗಳಿಂದ 10,00,000 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು (ಮೂಲ : National Commission on Macroeconomics and Health)
- ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಕುಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಉತ್ತೇಜಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವತ್ತ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು (ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು, ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಮುಂಬಡ್ತಿ, ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ, ಇತರೆ) ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- 7. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಯಂತ್ರಣ : ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕುಲ್ಪಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು
- 8. ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು
- 9. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಖಾಸಗೀಕರಣವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಖಾಸಗೀಕೃತಗೊಂಡಿರುವ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹಂತಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- 10. ಹೊಸ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸವಧಗೊಳಿಸಬೇಕು.
- 11. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ, ಅರೆಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಹೊಸ ವೈದ್ಯರುಗಳಿಗೆ 2 ವರ್ಷಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಅಂದೋಲನ- ಕರ್ನಾಟಕ

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಅಂದೋಲನವು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜನಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು, ಹೋರಾಟಗಾರರು, ಪ್ರಗತಿ ಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜನಪರ ಚಳುವಳಿಗಳ ಒಂದು ವೇದಿಕೆ ಆಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಅಂದೋಲನವು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪಿಎಫ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ (PHM) ಆಗಿ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಅಭಿಯಾನ (JSA) ಆಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ದೇಶದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶೋಷಿತ, ಬಡವ, ದಲಿತ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಜಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂದೋಲನವು ಜಿಲ್ಲಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ೧೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಘಟಕಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿ ಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಜನಪರ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಪಾಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ೨೦೦೩-೦೪ ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಹವಾಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಡೆದಂಥ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿರಾಕರಣೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆಲಿಸಿ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಿನ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ೨೦೦೪ರ ನಂತರ, ಅಂದೋಲನವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದರ ಅಂಗವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದ ಪಡಿಸುವತ್ತಾ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧ ೨೦೦೭ ಹಾಗೂ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ೨೯, ೨೦೦೭ ರಂದು ರಾಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ದಿನಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕ

ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು, ಸರಕಾರದಿಂದ ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮೊದಲುಗೊಂಡು) ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಮಸ್ತ ಜನತೆಗೆ 'ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಆಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಕರೆಯೋಲೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಪುನಶ್ಚೇತನ ಚಳುವಳಿ

“ಸರ್ವರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ - 2000ದ ವೇಳೆಗೆ” ಎಂದು 1978 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸೋವಿಯತ್ ರಷ್ಯಾದ ಅಲ್ತಾ-ಆಟಾ ಎಂಬ ಊರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಾಗತಿಕ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಘೋಷಣೆಗೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ 134 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವೂ ಒಂದು. ಆರೋಗ್ಯ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಖಾಯಿಲೆ ಇರದೇ ಇರುವಂತಹದ್ದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆದರೆ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯವು ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಸರ್ವರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ - ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಅರಿತು ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಗೆ ತಾನು ಬದ್ಧ ಎಂದು ಭಾರತ ದೇಶವು ಘೋಷಿಸಿತು.

1990ರ ನಂತರ ಭಾರತವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ ನೀತಿಯಿಂದ ಸರಕಾರವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಹಣಕಾಸು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರವೇ ರಚಿಸಿದ ಭೋಲೆ ಸಮಿತಿ, ಮುದಲಿಯಾರ್ ಸಮಿತಿ, ಶ್ರೀವಾಸ್ತವ ಸಮಿತಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೂ, ಇಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಭಾರತ ಸರಕಾರ ಕೇವಲ 0.9% ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದು (ಆದರೆ ಮುದ್ದು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ 14%?!). ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಹುನ್ನಾರ ನಡೆಸಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯ ಹಕ್ಕು ಸಮರ್ಪಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ: ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 21ನೇ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದ 'ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಬದುಕಿನ ಹಕ್ಕು' ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸುಭದ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯದ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾದ ನೀರು, ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ಉದ್ಯೋಗ, ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ, ಸಮಾನತೆ, ಹಿಂಸೆ ಮತ್ತು ಲಿಂಗ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯವಿರದ ಬಾಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸಬೇಕು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದೇಶದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಇತರ ಶೋಷಿತ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯತೆ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯು ಉಚಿತವಾಗಿ (ಶ್ರೀಲಂಕೆ, ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಕೂಬ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ) ದೊರಕಬೇಕು. - ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯಿಂದಲೇ ಬಡವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು/ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು?

- ⇒ ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಎಂಬ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನವಿರೋಧಿ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಯು 1999 ರ ವರದಿಯಂತೆ
  - ಅಸ್ವತ್ತಿಗೆ ದಾಖಲಾದ 40%ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸಾಲ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ತಿಯನ್ನೇ ಮಾರುತ್ತಾರೆ.
  - ಗರ್ಭಿಣಿಯರ ತಪಾಸಣೆ ಮತ್ತು 40%ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೆರಿಗೆಗಳು ಖಾಸಗಿ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತವೆ.
  - ಅಸ್ವತ್ತಿಗೆ ದಾಖಲಾದ ಶೇಕಡ 50%ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯದ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ⇒ ಭಾರತದ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ವರದಿಯ (1980) ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರು ಮಾಡುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಬರೀ ಖಾಯಿಲೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ (ಔಷಧೋಪಚಾರಕ್ಕೆ) ಆಗುವ ಖರ್ಚು!
- ⇒ ಭಾರತ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸಂಸ್ಥೆ (NSSO) ಪ್ರಕಾರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 40% ಜನರು (ಬಡವರು) ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಖರ್ಚಿನ ಕಾರಣ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೇ ಪಡೆಯದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ವರದಿಯು 25% ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಖಾಯಿಲೆಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಖರ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.
- ⇒ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ (NHFS 2005) ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ (6 ವರ್ಷ ಒಳಗಿನ) 83% ಮಕ್ಕಳು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು?

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿರಬೇಕಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲು ಕೇವಲ 18% ಮಾತ್ರ! (ಖಾಸಗಿಯವರ ಪಾಲು 82%!!). ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಇದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ನಿರಾಕರಣೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದು, ಜನರನ್ನು ಖಾಸಗಿಯತ್ತ ಬಲವಂತವಾಗಿ ದಬ್ಬುತ್ತಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಹಾಗು ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಖಾಸಗೀಕರಣ, ಆರೋಗ್ಯ - ಸೇವೆಯ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ/ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ, ಔಷಧ ಕಂಪನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಕ್ಯಾನಿಂಗ್ / ಅಲ್ಟ್ರಾ ಸೌಂಡ್ ಇತ್ಯಾದಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜತೆ ಅನೈತಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿ ಅಸಮಂಜಸ ಮತ್ತು ಅನೈತಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರುಗಳು, ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಇದ್ದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಕೆತ್ತು ಹಿಡುಕಿ ಸಾಯಿಸಲು ಹೊರಟ ಆಳುವ ವರ್ಗದ ಪರ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರ!! ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ದಲಿತರು, ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳು, ತಳ ಸಮುದಾಯದವರು, ಮಹಿಳೆಯರು ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಡವರು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯು ಕೈಗೆ ದಕ್ಕದೆ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯು ಬಂದೊದಗಿರುವ ಕಟು ಸತ್ಯ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದಿದೆ.

“ಸರ್ವರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ 2000 ದ ವೇಳೆಗೆ” ಎಂಬ ಅಲ್ಪ-ಆಟಾ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು 1978ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದರೂ 28 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಬಡ ಜನ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ (ಅಸಮರ್ಥ) ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣದಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲಗೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯ ಹಕ್ಕು ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜನಪರ ದಲಿತ, ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಗಳು/ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ತುರ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಬಂದೊದಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲೆಡೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ?

ಜನರ ಕೈ ತಪ್ಪದ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ನಿದರ್ಶನ - ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ದುಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು!! ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ 75% ಜನರು ಈಗಲೂ ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ನೀಡಿ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂದು ಯಾವ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ ಕರ್ನಾಟಕ’ದ ವತಿಯಿಂದ 15 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ (PHC-Primary Health Centre) ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯ ವ್ಯಾಪಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ:

1. ವ್ಯಾಪಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ:

- ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ಆಗದೇ ಇರುವುದು : ನೇಮಕಾತಿ ಆದರೂ ‘ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಆಫೀಸ್’ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ವೈದ್ಯರುಗಳು ಸರಕಾರದ ಬೇರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದು.
- ಕಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿಯರ (ANM - Auxiliary Nurse Midwife) ತೀರ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ: 30,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 5000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಉಪಕೇಂದ್ರ ಇದ್ದು, ಪ್ರತಿ ಉಪಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ANM ಇರಬೇಕಾದರೂ ಬಹುತೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ANM ಗಳ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಹಲವಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ANM ತರಬೇತಿಯನ್ನೇ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ.

- ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಜ್ಞರ, ಔಷಧ ವಿತರಕರ ಕೊರತೆ: ಮೂತ್ರ - ರಕ್ತ ಮುಂತಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ತಜ್ಞರಿಲ್ಲದ, ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ‘ಫಾರ್ಮಸಿ’/ಔಷಧ ವಿತರಕರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಿದೆ. (ಉದಾ: ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ 24 ಪ್ರಾ.ಆ.ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 37 ANM, 77 ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, 9 ಸ್ನಾಫ್ ನರ್ಸ್, 24 ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕ/ಕಿ ಮತ್ತು 79 ಇತರ (ಔಷಧ ವಿತರಕರು, ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಜ್ಞರು ಇತ್ಯಾದಿ) ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕೊರತೆ ಇದ್ದದ್ದು ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.
- ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು-ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿ ಬರುವುದು, ಬೇಗ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದು, ರೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸದೇ ಇರುವುದು.
- 2. ಔಷಧಿಗಳ ತೀವ್ರ ಕೊರತೆ : 30,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಇರುವ ಒಂದು PHCಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಔಷಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಬಜೆಟ್ ರೂ. 75,000 ದಿಂದ ರೂ. 1 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. (ಸರಾಸರಿ : ತಲಾ 2 ರೂಪಾಯಿ 50 ಪೈಸ ಮಾತ್ರ!!) ಇದರಲ್ಲೂ ಸೋರಿಕೆ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಸೇರಿ, ಇಂದು ಪ್ರತಿ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಜನರನ್ನು ಖಾಸಗಿ ‘ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಟೋರ್’ ಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ! ವಿಷಯಾಸ ವಿನಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿ-ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಸಾರಾಯಿ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ, ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಲು ಸರಕಾರ ಅಸಮರ್ಥನಾಗಿದೆ.
- 3. ಔಷಧಿ- ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆ! : ಪ್ರತಿ PHC ಯಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮೂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಕಫ ಪರೀಕ್ಷೆ, ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ (ಬಿ.ಪಿ) ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್-ರೇ ಮುಂತಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇರಬೇಕಾದರೂ, ಕೆಲವೊಂದು PHC ಗಳಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹಲವಾರು ಉಪಕರಣಗಳು ಬಜೆಟ್ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅಥವಾ ಇದ್ದರೂ ಸೂಕ್ತ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ತುಕ್ಕು ಹಿಡಿಯುತ್ತಿವೆ.
- 4. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕೇಂದ್ರಗಳು: ಔಷಧ- ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಇಲ್ಲದ ಅಥವಾ ಮೂಲೆಗೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಗುವ ಹರಿದ ಹಾಗೂ ಕೊಳೆತುಂಬಿದ ಹಾಸಿಗೆ, ತುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿದ ಮಂಚಗಳು, ತಿರುಗದ ಫ್ಯಾನ್‌ಗಳು, ನೀರು ಕಾಣದ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ, PHC ಇಂದಿನ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದೆ. ನೀರು ಹಾಗೂ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವ PHCಗಳು ತೀರಾ ವಿರಳ! ಹೆಚ್ಚಿನ PHCಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ (ಕಟ್ಟಡ)ಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 5. ವಸತಿ - ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಇರದ PHCಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ: 24 ತಾಸೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆಗತ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ PHC ಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಇರಬೇಕಾದರೂ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ವೈದ್ಯರು, ನರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಇದ್ದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಆಗಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದ ವೈದ್ಯರು ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮನೋಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗಿದೆ. (ಉದಾ: ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ 24 PHC ಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು 6 ರಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು 8 ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು ಜೀವಿಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.).

ಸರ್ವರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂದೇ ಸಿಗಬೇಕು, ಇಂದೇ ಸಿಗಬೇಕು

6. **ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ:** ಔಷಧಗಳ ಸೋರಿಕೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೇವೆಗೂ ರಶೀದಿ ಕೊಡದೆ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿಗೆ ಚೀಟಿ ಬರೆದು ಕೊಡುವ ಸರಕಾರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಖಾಸಗಿಯವರ ದಲ್ದಾಳಿಗಳಿಂದ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲ್ಕಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆಯದೆ, ಔಷಧಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಬವಣೆ ಅರಿತಿದ್ದರೂ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ವೈದ್ಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಆಗಿದ್ದ!

7. **ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಸಮಂಜಸ (ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ) ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಂಗಡನೆ:** ಪ್ರತಿ 30,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು PHCಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಇವುಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲದೇ, ಕೆಲವೊಂದು PHCಗಳಲ್ಲಿ 50,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಇರುವುದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಂಗಡನೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ PHCಗೆ ಹೋಗಲು ರೂ. 80/- ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ PHCಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಕ್ಷಯ (T.B.), ವಿಷ ಜಂತು ಕಡಿತಕ್ಕೆ-ನಾಯಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಲಸಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ಷಯ ಹಾಗೂ ಇತರ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಜನರಿಗೆ ತೀರಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. (ಉದಾ: ತುರುವಿಹಾಳ PHC, ಸಿಂಧನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ; ಜನಸಂಖ್ಯೆ- 56,000; ಜಾಲಹಳ್ಳಿ PHC ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು 39,604).

8. **ನಮ್ಮ ವೈದ್ಯರು: ನೌಕರಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ- ಉದ್ಯೋಗ ಖಾಸಗಿ:** ಸಂಜೆ 5.30 ರ ನಂತರ ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವೃತ್ತಿ ನಡೆಸಲು ಅನುಮತಿ ಇದ್ದರೂ ಹಲವಾರು ವೈದ್ಯರು ಕೆಲಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವೃತ್ತಿ ನಡೆಸುವರು ಹಾಗೂ ಬಂದ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಕರೆಯುವುದು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬೇಡಿಕೆಗಳು

1. **ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ತುರ್ತು ನೇಮಕಾತಿ:** ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನರ್ಸ್, ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕ - ಸಹಾಯಕಿಯರು, ಕಿರಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಹಾಯಕಿ (ANM), ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ತಜ್ಞರು, ಔಷಧಿ ವಿತರಕರು ಇವರ ತುರ್ತು ನೇಮಕಾತಿ ಆಗಬೇಕು. ಗುತ್ತಿಗೆ ವೈದ್ಯರನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕು. PHCಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೇವೆಯನ್ನು ಲಭ್ಯಗೊಳಿಸಬೇಕು.

2. **ಕಡ್ಡಾಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೇವೆ:** ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 29 ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 3000 ವೈದ್ಯರು ಉತ್ತೀರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸರಾಸರಿ 1000 ಜನರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 65,000 ವೈದ್ಯರು ನೊಂದಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ / ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಕಡ್ಡಾಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸೇವೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

3. **ಬಜೆಟ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ:** ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚು ಹೀಗಿದೆ:
2002-03 ರಲ್ಲಿ 192.46 ಕೋಟಿ (2.24%), 2004-05 ರಲ್ಲಿ 143.92 ಕೋಟಿ (1.32%), 2005-06 ರಲ್ಲಿ 332.39 ಕೋಟಿ (2.45%). ಈ ಹಣಕಾಸು ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಈ ಕೂಡಲೇ 7%ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ 2008 ರ ವೇಳೆಗೆ 10%ಗೆ ಏರಿಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇದರ 65% ಭಾಗವನ್ನು PHCಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ 2002ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

4. **ಔಷಧಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ:** ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಸಮಂಜಸ ಔಷಧಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಆಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿ PHCಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ತಲಾ 10 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೂ 30,000 ಜನರಿಗೆ (ಈಗಿರುವ 1 ಲಕ್ಷದಿಂದ) 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲೇಬೇಕು.

5. **ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ:** ನೀರು, ಶೌಚಾಲಯ, ವಿದ್ಯುತ್, ಫ್ಯಾನ್, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಕರಣಗಳು (BP, X-Ray, ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮೂತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆ), ಹಾಸಿಗೆ, ಮಂಚ, ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ PHCಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡಗಳ ದುರಸ್ತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

6. **ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ:** ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಸತಿಗೃಹಗಳನ್ನು ಶೌಚಾಲಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಸ್ವಚ್ಛ ಪರಿಸರ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸುಸಜ್ಜಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು.

7. **PHCಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ-ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮರುಹಂಚಿಕೆ:** PHCಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಜನರು ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಯ ಮರುಹಂಚಿಕೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು.

8. **ಹೆಚ್.ಐ.ವಿ./ವಿಡ್ಸ್ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಎ.ಆರ್.ವಿ. ಮಾತ್ರ) ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು PHCಯಲ್ಲೇ ಒದಗಿಸಬೇಕು.** ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಗಳಿಗೂ ಬೇಕಾದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು PHCಯಲ್ಲೇ ಸಮರ್ಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

9. **ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು:** ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಜನರ ಅವಲಂಬನೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಅನಗತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅನಿಯಂತ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

10. **ಔಷಧ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.**

11. **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ತಕ್ಷಣ ಜನರು, ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಜನಪರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನ PHCಗಳ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರತಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕು.**

ಅಲ್ಪಾ ಆಟಾ ಘೋಷಣೆ

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆ ಕುರಿತಂತೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶವು ಅಲ್ಪಾ ಆಟಾದಲ್ಲಿ 25-9-1978 ರಂದು ನೀಡಿದ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕೆಂದು ಸಾರಿತು. ಅಲ್ಪಾ ಆಟಾ ಘೋಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲನೆಯ 8 ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ:

- (1) ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ
- (2) ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು
- (3) ಶುದ್ಧ ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛತೆ
- (4) ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಗುವಿನ ಆರೋಗ್ಯ
- (5) ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು/ಲಸಿಕೆ
- (6) ಸ್ಥಳೀಯ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ
- (7) ಸಾಮಾನ್ಯ ಖಾಯಿಲೆಗಳ ಚಿಕಿತ್ಸೆ
- (8) ಅವಶ್ಯಕ ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆ.

ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಲಿ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಲಿ

ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಲು ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧುಗಳೇ ಎದ್ದೇಳಿ !

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣದಿಂದ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದ್ದು, ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಪಣ ತೊಡೋಣ. (ಆರೋಗ್ಯ ಅಂದರೆ ಕೇವಲ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಿಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಜೊತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುವ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪುನಶ್ಚೇತನ -

ನಾವೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ?

- **ಸ್ಪಂದಿಸಿ :** ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪಕೇಂದ್ರ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ಇಂದೇ ಸ್ಪಂದಿಸಿ - ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಜತೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕೇರಿ-ಒಣಗಳಲ್ಲಿ ಜನ-ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಯಿರಿ.
- **ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ :** ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತಿತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ಇಲ್ಲ, ಅನಧಿಕೃತ ಗೃಹಾಜರಿ, ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ, ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಬರೆದುಕೊಡುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಡವಾಗಿ ಬರುವುದು, ಬೇಗ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದು, ರೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸದೇ ಇರುವುದು, ಒರಟುತನ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ (CEO), ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ (DHO) ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ. ಒಂದು ಫೋನ್ ಕಾರ್ಡ್ ಆದರೂ ಬರೆಯಿರಿ (ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.)
- **ಪತ್ರ, ಆಂದೋಲನ :** ಬಚ್ಚಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಾವಿರಾರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು / ಫೋನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಿ. ಈಗ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನಲ್ಲಿ 2002-03 ರಲ್ಲಿ 192.46 ಕೋಟಿ (2.24%), 2004-05 ರಲ್ಲಿ 143.92 ಕೋಟಿ (1.32%), 2005-06 ರಲ್ಲಿ 332.39 ಕೋಟಿ (2.45%) ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಈ ಕೂಡಲೇ 7%ಗೆ ಏರಿಸಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ 65% ಮೀಸಲಿಡಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿ; ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ತತ್ಕ್ಷಣವೇ ರೂ.3 ಲಕ್ಷ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ. (ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ

ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು ಪ್ರತೀ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ, ಯುವಕ ಸಂಘಗಳಿಂದ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಜನಪರ ವಕಾಲತ್ತಿನ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ.)

- **ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ :** ನಿಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ CEO ಮತ್ತು DHO (ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು) ಇವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಹವಾಲು/ಫಿರ್ಯಾದು ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರಿ.
- **ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ :** ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿರಿ.
- **ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ / ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ :** ಆರೋಗ್ಯದ ಸೇವೆಯು ವಂಚನೆ ಆದಲ್ಲಿ, ಜನರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ನಿರಾಕರಣೆ ಆದಲ್ಲಿ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿ. ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ, ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗ (NHRC) ಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿರಿ.
- **ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ :** ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿ.

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ದೂರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ವಿಳಾಸಗಳು :

1. ಶ್ರೀ ಆರ್. ಆರೋಕ್, ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ವಿಧಾನಸೌಧ (ಎರಡನೇ ಮಹಡಿ), ಬೆಂಗಳೂರು - 1.
2. ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ವಿಧಾನ ಸೌಧ (ಎರಡನೇ ಮಹಡಿ), ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು - 1.
3. ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್, ...ಜಿಲ್ಲೆ.
4. ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ...ಜಿಲ್ಲೆ.

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕ

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ ಕರ್ನಾಟಕ ಇದು 250 ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ-ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುವ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಘಟನೆಯು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ 'ಪೀಪಲ್ಸ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್' (110 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ 'ಜನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಅಭಿಯಾನ' ಇದರ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಟ್ಟದ ಅಂಗ ಘಟಕವಾಗಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜನ-ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಡವರ - ಶೋಷಿತರ ಪರ ಇರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ನಿಲುವುಗಳ ವಿವಿಧತೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾ, ಪರಸ್ಪರ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಜನಪರ ವಕಾಲತ್ತು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಶತ್ವವನ್ನಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

(ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ: www.phmovement.org; www.phm-india.org)

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಪುನಶ್ಚೇತನ ಚಳುವಳಿಯು ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ

ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ - ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೋಶ ಆವರಣ (C.H.C.), ನಂ. 359, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಿಲಯ, ಜಕ್ಕಸಂದ್ರ, 1ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, 1ನೇ ಬಡಾವಣೆ, ಕೋರಮಂಗಲ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 034 (ದೂರವಾಣಿ: 080-25531518)

ನಾವು - ನೀವು ಸೇರಿ ಚಳುವಳಿ ಕಟ್ಟೋಣ ಬನ್ನಿ. ಸರ್ವರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡೋಣ ಬನ್ನಿ.

HEALTH FOR ALL

Wemos contributes to the structural improvement of people's health in developing countries

Health
wemos FOR
ALL

Wemos' themes

Medicines

Conducting clinical trials in Western countries is time consuming and expensive. A Netherlands-based pharmaceutical company had a new medical device tested on human beings in India, breaking all kinds of regulations.

Pharmaceutical companies are increasingly testing new medicines on people in developing countries – which is a lot cheaper than testing in the West. For test subjects it is often the only way to get treatment or earn some money. But is the research ethically above board? And are eventually only the non-poor western patients able to afford the medicines?

Wemos is pressing national and international policymakers to oblige pharmaceutical companies which conduct clinical trials of new drugs in developing countries to do so in a thoroughly ethical manner.

Human Resources for Health

Africa carries a quarter of the global burden of disease, but it has only three percent of the world's health workers.

Lack of equipment and medicines. Low salaries. Too few colleagues. Risk of infection with AIDS. Healthcare places heavy demands on health workers in developing countries. Which is why many opt for a career abroad or in another sector. Most donors still refuse outright to finance public health workers – but, at the same time, support single-disease programmes that pay very generous salaries. The result is an exodus of staff from the public sector. The consequence is that patients are left unattended due to the lack of even basic care facilities.

Wemos encourages governments, non-governmental organizations and donors to join each other in exploring solutions to the shortage of qualified healthcare staff.

Nutrition

Over 850 million people worldwide are suffering from hunger and malnutrition. Lack of healthy food is the main contributor to illness and disease in the world.

Many developing countries have national policy plans to ensure good nutrition. Nevertheless, these plans do not meet to their objectives. Other national or international policy plans of for example the World Bank or the United Nations, may thwart the implementation of the nutrition plans. There is an urgent need for a comprehensive approach towards nutrition security worldwide.

Wemos calls upon policy makers of donor countries, international organizations and governments to guarantee the nutrition security of people in developing countries.

Health Budgets

In Bangladesh the expenditure on health is 14 dollars per person. In Kenya this is 20 dollars. According to the World Health Organization, an essential health service package requires at least 34 dollars.

Tight government budgets deny many people in developing countries access to good basic healthcare. The advice that international institutions give on government spending is mainly aimed at economic growth. That is not beneficial for the health sector, which consequently faces chronic funding shortages.

Wemos calls upon donors and national governments to fulfil their responsibility to increase and ensure the effective spending of health budgets.

What Wemos has achieved

An example of what we do

MORE DOCTORS FOR RURAL AREAS OF BOLIVIA

IDENTIFYING THE PROBLEM

Bolivia has insufficient financial resources for public health care. One of the consequences of this is that there are many areas of the country where there are not enough doctors. This particularly affects the rural population. Some funds have been made available to the health sector due to the cancellation of debts, but many problems nevertheless remain.

INVESTIGATION

Acción Internacional por la Salud (AIS), Wemos' partner in Bolivia, is conducting an investigation into the way funds that have been released as result of the debt relief are being spent. The Bolivian government made a pledge that 2,000 doctors would be brought into remote regions. AIS has discovered that not all the doctors are qualified, and that they are not all working in the countryside. This runs counter to the commitments made by the government.

PLAN FOR DEALING WITH THE PROBLEM

Wemos supports AIS with advice and financial resources for the following activities:

AIS is investigating the situation regarding doctors in Bolivia; together with other organisations, AIS is lobbying the Bolivian government; AIS is starting a public debate.

ACTIVITIES

Advocacy

With the help of investigation results, AIS is putting pressure on the Bolivian Minister for Health. This has prompted him to publicly accept his responsibility for not delivering on the pledge that 2,000 doctors would be recruited to work in the countryside

South-North cooperation

Wemos helps AIS in its lobbying activities. Wemos gives AIS advice about research, facilitates training courses and provides information about international policies. Wemos also gives financial support

Communications and campaigning

Wemos provides up-to-date information about the situation regarding doctors in Bolivia through, among other means, a newsletter and website, and has fought a campaign in the Netherlands for debt relief.

RESULTS

New recruitment procedures for doctors have been introduced in Bolivia. The Bolivian government gives Wemos' partner AIS plenty of opportunities to put forward its ideas for a just health policy.

Wemos lobbies for policies that support national health systems

Health for all

- **Advocacy**

Wemos works on influencing policy at a national and international level.

- **Cooperation with organizations in developing countries**

Wemos does not send doctors or medicines, but supports organizations which promote better policy in Kenya, Bolivia, Bangladesh and Zambia.

- **Communications and campaigning**

Wemos mounts campaigns in the Netherlands to bring its views to the attention of health workers, medical students and politicians.

Wemos contributes to structural improvement of people's health in developing countries. Wemos advocates an approach that does not just give people one-time access to medicines sent by the West, but ensures that medicines become and remain cheaper. That allows money intended for improving healthcare to actually be invested in local hospitals. That ensures that health workers receive a reasonable salary. And that helps create a situation in which nutrition gets attention and the local diet remains a healthy diet.

Universal Declaration of Human Rights

The right to health is expressly included in various charters and treaties, including the Universal Declaration of Human Rights. This means that the necessary conditions for a healthy and productive life, such as affordable care and good nutrition, should be available worldwide.

Wemos

Albaniestraat 15
P.O. Box 1658
1000 BR Amsterdam
The Netherlands

tel: ++31 (0)20 4852050
fax: ++31 (0)20 4856008
e-mail: info@wamos.nl

www.wemos.nl

Colophon

Text: Wemos
 Rights: Roel Burger and Wemos
 Design: o2 concept + graphic design
 Printing: All Print, Utrecht
 © Wemos, September 2007

Wemos is financed through the Netherlands Ministry of Foreign Affairs, Cordaid, ICCO, NCDO, PSO, DDOEN Foundation, Liberty Fund and private donations.

People's Health Movement

COMH 46 -

*"Health
for
All-Now"*

Jan
Swasthya
Abhigan
Delhi

**"Health is our Right
Let us Demand it"**

PEOPLE'S HEALTH MOVEMENT

In December 2000, representatives from 93 countries came together for the first ever People's Health Assembly (PHA) at Sarvar near Dhaka in Bangladesh. The objective of this assembly was to renew the pledge of 'Health for All', a filed commitment made by 134 countries of the world at the Alma Ata conference in 1978. People representing several international organizations, NGOs, civil society movements, women's groups and others who came for the PHA decided to work together towards this objective and subsequently People's Health Movement (PHM) was formed.

JAN SWASTHYA ABHIYAN - DELHI

Jan Swasthya Abhiyan-Delhi (JSA-D) is a state chapter of Jan Swasthya Abhiyan national and is a network of organizations, individuals, health and legal professionals, students and others who are working in the field of health in the National Capital Territory of Delhi.

JSA-D believe that the prevalence of health inequalities in Delhi is the result of policies pursued by State and Central Government which include prescription of cutting down on subsidies, handing over public utility services to profit making hands etc. Health care services are increasingly apathetic, inadequate and expensive.

GOAL

The goal of JSA-D is to carry out a campaign at state level for "Health For All", in the new millennium by making the realize the need of basic health care as fundamental right of every citizen of the state.

VISION

"Equity, ecologically-sustainable development and peace are at the heart of our vision of a better world - a world in which a healthy life for all is a reality; a world that respects, appreciates and celebrates all life and diversity; a world that enables flowering of peoples talents and abilities to enrich each other; a world in which people's voices guide the decisions that shape our lives".

(People's Charter for Health)

There are more than enough resources to achieve this vision.

Strategies to achieve Goal

Jan Swasthya Abhiyan - Delhi is committed in fulfilling its vision in the state of Delh/ NCT of Delhi. Some of the strategies this coalition identified to achieve this include;

1. JSA-D seeks to network with all those interested in promoting people's health: It has more than 50 participating organizations from various parts of Delhi region. Fortnightly meetings of members discuss and make plan of action for the upcoming activities. Participating organizations are endowed with equal participation on planning, decision-making and implementation of activities.
2. **Equity** is central to JSA-D's activities: This is ensured by **participating** in activities that would help the poor and the **disadvantaged** to organise and access better health care. Some of these include health melas and Jan Sunwai programmes, Nukkad Natak, formation of Community Health Watch Groups, distribution of pamphlets and IEC materials, community meetings through participating organizations.
3. JSA-D influences the policies and practices that affect the health and life of people. JSA-D engages with the stakeholders on policy concerns, grievances and gaps in health services, while seeking increased representation for communities in health-related decision making.
4. JSA-D tries to bring accountability of civic authorities on their health activities; Health melas and Jan Sunwais are organised for the local community to engage with the local health agencies, civic bodies and people's representatives into a single platform. Community Watch Groups are formed to monitor and pressurize health care services and make them respond better to the people's health needs.
5. Public information and education on health issues largely through publications, workshops/seminars, press conferences and media information.
6. Health surveys and studies to understand and highlight health issues concerning the people.

OUR MEMBERS

Action India	Lokayan
Alamb	Mobile Crèches
AIWC	Neenv Group
Ankur - People's Society	Navshristi
Abhyuday	Nirman
Action and Community Training (ACT)	Nirantar
Catholic Health Association of India (CHAI)	NFIW
Christian Medical Association of India (CMAI)	Delhi Science Forum (DSF)
Chaukhata	Right to Food Campaign
Center for Social Medicine & Community Health (CSMCH)	RUPCHA
Delhi Commission of Child Welfare (DCCW)	SAMA
Dr. A.V. Baliga Memorial Trust	Social Action & Training (SAT)
EFRAH	Terre Des Hommes, (G), I.P.
Hazard Center	Voluntary Health Association-Delhi (VHAD)
Janvadi Mahila Samiti	SWSI
Jagori	SPID
Joints Women's Program (JWP)	Prasar
Kishlay	Satce
Lawyers Collective	Savera
	BPNT
	Prayatr

Individual

● Dr.Vandana Prasad ● Deepa Gupta ● K.H. Gyanen ● Paramjeet Bernad

Secretariat

Jan Swasthya Abhiyan - Delhi

C-38, Okhla Industrail Area, Phase-II, New Delhi - 110020

Tel: 26384187 Email: jsad@bol.net.in

NDS (Convener)

101, B-15 616

Vishwakarma Colony

M. B. Road, New Delhi

Tel : 26361753

E-mail : navjyoti@bol.net.in

NEENV (Co-convener)

C/o Mobile Creches

DIZ, Area Sector IV, Raja Bazar,

New Delhi- 110001

Tel: 23363271, 23347635

Email: mobilecreches1@vsnl.net

CHAI (Co-convener)

1st Floor, NIIT Building,

7 - Ansari Road, Darya Ganj

New Delhi - 110002

Tel: 23251377, 23257354

Email: delchai@vsnl.net

Sponsored and supported by Terre Des Hommes, (G), I.P.

"ವಿಲ್ಲರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ"

- ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ - ಕರ್ನಾಟಕ

ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಆರೋಗ್ಯ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಹೊಸತಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳ, ಅಂದೋಲನಗಳ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 1978ರ ಆಲ್ಮಾ ಆಟಾ ಪೋಷಣೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. 2018ರ ಇಸವಿಗೆ ಆಲ್ಮಾ ಆಟಾ ಪೋಷಣೆ ಬಂದು 40 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ - ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾಗಿ (ಆಹಾರ, ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ) ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಿ - ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾಣದಂತಹ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತೆ ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ಚುಕ್ಕೆ ಆಗುವುದು. ಜನತೆಯ ಹಕ್ಕು ಚುಕ್ಕೆ ಆದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತವರು - ಸರ್ಕಾರ/ಪ್ರಭುತ್ವ/ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲವೊಂದು ಮೂಲಭೂತ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುವುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಲಾಭ ಮಾಡುವುದು. ಆರೋಗ್ಯದಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಲಾಭ-ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಭದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬಂದಲ್ಲಿ ಜನರ ಹಿತರ ಹಣ ಇರುವುದರ (ಇಲ್ಲದಿರುವುದರ) ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗುವುದು, ಯಾವುದು ಹಕ್ಕಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಎರಡನೆಯದು ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯವು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳಾದ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಲಿಂಗತಾತತ್ವ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತ, ಸೇವೆಗಳು/ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಂದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಅನಾರೋಗ್ಯ ಬಂದಾಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕೇವಲ ಕೆಲವೊಂದು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬಹುದೇ ವಿನಃ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ (ಉದಾ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಕ್ಷಯ ರೋಗ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು). ಅದರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಣ ಇರುವವರಿಗೇ ಆರೋಗ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದೊಡಗುವುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದು, ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಲಾಭದ ಆಧಾರಿತವಾದುದರಿಂದ, ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನತೆ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಂತೆ, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವತ್ತಾ ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಜನರು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉತ್ತಮ, ಸಮರ್ಥ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬುನಾದಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಲವಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪುರಾವೆ ಸಹಿತ ವಿವರ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಲವಾಗಿದ್ದು, ಜನರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಇದ್ದು ಅದು ಜನತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತರ್ಕ ಆಧಾರಿತ, ನೈತಿಕ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

1. ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಸೇವೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರಣ

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು 1976ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಪ್ರತಿ ಕಿಂಗಲು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 150-200 ಪರಿಗಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 500-600ಕ್ಕೆ ಏರಿತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗರ ದುರ್ದೈವರು ಮಾತ್ರ ಅಷ್ಟೇ ಉಳಿದಿವೆ, ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿಯಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸದಾ ಕಿಟ್ಟಿರುವ ತುಂಬಿದಂತೆ, ವಿವಿಧ ತಜ್ಞಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಧಿವಾ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿಗರ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಜನಾರೋಗ್ಯ ಅರೋಲನ ಕರ್ನಾಟಕ (ಜಿಎಎಲ್) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು, ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ (ಡಿಪಿಜಿಒ) ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾಗ, ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ನನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, 250 ಕಿ.ಮೀ.ಗಲ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಎಂದರು.

***

ಸೀಮಾ ರೈ ಅವರನ್ನು 2010ರ ಮೇ ಕಿಂಗಲಲ್ಲಿ, ಕಿನ್ನಿ ಮರುಮೋಡಣೆಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಫೋರ್ಬಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಸೂಕ್ತ ಸಮ್ಯುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಮೆದೋಜೀರ ಗ್ರಂಡಿ (pancreatic) ಮರುಮೋಡಣೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ 4 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆಕೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಆಕೆಯ ಪತಿ ಮೇಜರ್ ರೈ ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು, ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ. 4-ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮರುಮೋಡಣಾ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕಟ್ಟಲೆ ಇನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಹಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ವೇದಿಕೆಯ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿಯಿದೆ ಹಾಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಕೇಸನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸದುವೆ, ಕುಟುಂಬಿಗರ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಸಂದನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಇಂತಹ ಅಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ.

***

2013ರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳ (ಆರ್ಎಸ್‌ಐವೈ, ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ, ಯಶಸ್ವಿನಿ) ಫಲಾನುಭವಿಗರ ಬಗ್ಗೆ, ಅರೋಲನವು ಕೈಗೊಂಡ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ಕೇವಲ 8.2%ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಗದುರಹಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆರಿಗೆ ಯೋಜನೆ, ತಾಯಿಬಾಗ್ಗದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನಗದುರಹಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಸ್ವಂತ ಕಿಸೆಯಿಂದ ಬೃಹತ್ ಹಣ ಭರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೆಸರುದರ ಎಂಬ ಕಾಗದ ಆಯುವವರೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಂಡ, ಆರ್ಎಸ್‌ಐವೈ ಯೋಜನೆಯಡಿ 1587 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ ಯೋಜನೆಯಡಿ 250 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದೆ. ನಿರಂತರ ವಿಚಾರಣೆಗಳ ನಂತರವೂ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಾನ್ವಂತತ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಗದುರಹಿತ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ;

ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಯಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಹಣ ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿಯ 1.2%ರಷ್ಟಿದೆ. ಮತ್ತು ದೇಶ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಅದಲ್ಲದೇ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ !!

ಪೇರಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 70%ರಷ್ಟು ಜನರು, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಕೇವಲ ಮೂರು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಶಾರ್ಕರಿಕ ಹಾಗೂ ತತ್ವಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಂತಹ, ಅನೈತಿಕ, ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಮೋಗ್ಯ ವಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬಹುಮಾನ ಜನರು ಕೇಳುವಷ್ಟು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ಔಷಧಿಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 3.9 ಕೋಟಿ ಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಆಯವ್ಯಯ ಈಗ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 4.5%ರಷ್ಟಿದೆ. 2004ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ, 2010ರ ವೇಳೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 8%ರಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯ ಮೇಸರಿನಿಂದಲೇ ಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಮುಂದುವರಿದು, ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಗಮನ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯಿಂದ, ಹೈ-ಟೆಕ್ ಆರೈಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ, ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವ ಯಾವಂತ ಯಶಸ್ಸಿನ, ವಾಜವೇಯ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ ಹಾಗೂ ರಾಜೀವ್ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದಂತಹ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ ಜೊತೆಗೆ) ಸರ್ಕಾರಿ-ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ "ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ" ನೀತಿ ಸಹ ಇದೇ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ನಿಗದಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಪ್ರಕಟ. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.

ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ, 2014ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಹೆರಿಗೆಗಳು, ಒಬ್ಬನುಮಾತ್ರ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಟ್ಟದ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿಯ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ದಿವಾನ್ Mass Index, ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದ ಸರಳ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮಾಪನ ಹೊಂದಿರುವ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ 53%ರ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 63.7%ರಷ್ಟಿದೆ. ಶಿಶು ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂಕ- (31) ಇದ್ದು, ಇದು ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣಕ್ಕೆ (133) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇದೀ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ !!

ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 16257 ಜನರಿಗೆ 1 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ. ಇದು ಪ್ರತಿ 30,000 (ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 20,000) ಜನರಿಗೆ 1 ಪಿಹೆಚ್‌ಸಿ (ಆಗತ್ಯ ಅಂಕಿ-ಅಂಶಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನಗಳು ಇವೆ - ಒಬ್ಬ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಪಿಹೆಚ್‌ಸಿಗಳು 60,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿವೆ !! ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವಂತಹ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮುಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವ ಸೇವೆಗಳ ದೊರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದೆ.

1. ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಸೇವೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರಣ

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು 1976ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 150-200 ಹೆರಿಗೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 500-600ಕ್ಕೆ ಏರಿತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮುದ್ದೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವೇ ಉಳಿದಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆಲವು ಮುದ್ದೆಗಳು ಖಾಲಿಯಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸದಾ ಕಿಕ್ಕಿರಿತು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ, ವಿವಿಧ ತಜ್ಞಾಸಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವನ್ನು ಪರಿಣಿತರು, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಜನಾರೋಗ್ಯ ಅಂದೋಲನ ಕರ್ನಾಟಕ (ಜಿಎಂಕೆ) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು, ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ (ಡಿಹೆಲ್ಒ) ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾಗ, ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ನನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, 250 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಎಂದರು.

***

ಸೀಮಾ ರೈ ಅವರನ್ನು 2010ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿಚ್ಚಿ ಮರುಜೋಡಣೆಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಫೋರ್ಟಿಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಸೂಕ್ತ ಸಮ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಮೆಡೋಸೀರಕ್ ಗ್ರಂಥಿ (pancreatic) ಮರುಜೋಡಣೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ 4 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆಕೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಆಕೆಯ ಪತಿ ಮೇಜರ್ ರೈ ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು, ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ, 4-ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮರುಜೋಡಣಾ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕಟ್ಟಳೆ ಇನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಹಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ವೇದಿಕೆಯ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿಯಿದೆ ಹಾಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಕೇಸನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಡುವೆ, ಕುಟುಂಬಗಳ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಇಂತಹ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ.

***

2013ರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳ (ಆರ್‌ಎಸ್‌ಬಿವೈ, ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ, ಯಶಸ್ವಿನಿ) ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಆಂದೋಲನವು ಕೈಗೊಂಡ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ಕೇವಲ 8.2%ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಗರಹಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆರಿಗೆ ಯೋಜನೆ, ತಾಯಿಭಾಗ್ಯದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನಗರಹಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಸ್ವಂತ ಕಿಷಿಯಿಂದ ಬೃಹತ್ ಹಣ ಭರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹಸಿರುದಳ ಎಂಬ ಕಾಗದ ಆಯುರ್ವವರೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಂಡ, ಆರ್‌ಎಸ್‌ಬಿವೈ ಯೋಜನೆಯಡಿ 1587 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ ಯೋಜನೆಯಡಿ 250 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದೆ. ನಿರಂತರ ವಿಚಾರಣೆಗಳ ನಂತರವೂ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಾನ್ಸೆಂತಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಗರಹಿತ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಏಕೈಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ;

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಯಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಹಣ ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿಯ 1.2%ರಷ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಅತೀ ಕೆಳಗಿರುವ 5 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಅದಲ್ಲದೇ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ !!
- ಬದಲಾದ ಸೇರಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 70%ರಷ್ಟು ಜನರು, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಕೇವಲ ಲಾಭಗಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ತಾರ್ಕಿಕತೆ ಹಾಗೂ ತತ್ವಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಂತಹ, ಅನೈತಿಕ, ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬಹುವಾಲು ಜನರು ಕೈಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ಔಷಧಿಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 3.9 ಕೋಟಿ ಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರೋಗ್ಯ ಆಯವ್ಯಯ ಈಗ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 4.5%ರಷ್ಟಿದೆ. 2004ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಏಕೀಕೃತ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ, 2010ರ ವೇಳೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 8%ರಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರಿದು, ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಗಮನ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯಿಂದ, ಹೈ-ಟೆಕ್ ಆರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದಿಗಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವಂತಹ ಯಶಸ್ವಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠ ಹಾಗೂ ರಾಜೀವ್ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದಂತಹ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್‌ಎಸ್‌ಬಿವೈ ಯೋಜನೆ ಚೊತೆಗೆ) ಸರ್ಕಾರಿ-ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ "ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ" ನೀತಿ ಸಹ ಇದೇ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ನಿಗದಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.
- ಯುನಿಸೆಫ್ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ, 2014ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಹೆರಿಗೆಗಳು, ಏಜಿಕ್ಟಮದ್ದು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿಯ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ದಿವಿಂ (Body Mass Index, ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಸರಳ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮಾಪನ ವಿಧಾನ) ಹೊಂದಿರುವ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ 53%ರ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 63.7%ರಷ್ಟಿದೆ. ಶಿಶು ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳು (31) ಇದ್ದು, ಇದು ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ (133) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ !!
- ರಾಜ್ಯದ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 16257 ಜನರಿಗೆ 1 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ (ಓಹೆಚ್‌ಸಿ). ಇದು ಪ್ರತಿ 30,000 (ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 20,000) ಜನರಿಗೆ 1 ಓಹೆಚ್‌ಸಿ ಎನ್ನುವ ಅಗತ್ಯ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಓಹೆಚ್‌ಸಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನಗಳು ಇವೆ - ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಓಹೆಚ್‌ಸಿಗಳು 60,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿವೆ !! ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವಂತಹ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ರೋಗ ನಿರಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವ ಸೇವೆಗಳ ದೊರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 1ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಳಜಿಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 1: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಳಜಿಗಳು

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯ	ಪಾಸ್ತಿ ವಲಯ, ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗೀಕರಣ
1. ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಉಲ್ಲೇಖಗಳು	1. ಪಾಸ್ತಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿವಾರಣೆ
2. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕರತೆಗಳು	2. ವೈದ್ಯಕೀಯ ದುರಾಚಾರ
3. ವೈದ್ಯಕೀಯ ದೊರೆಯುವಿಕೆ	3. ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿರಾಚರಣೆ
4. ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯ ವಿವರಗಳು	4. ಕೆಪಿಎಂಎ (ಕರ್ನಾಟಕ ಪಾಸ್ತಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸ್ಥಾನ) ಇನ್ನು ಅನುಸರಣೆಯ ಕೊರತೆ
5. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕಾಳಜಿಗಳು	5. ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಥಾನಾತ್ಮಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಮುಖ ಮಟ್ಟಗಳು
6. ನಗರ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	6. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವೆಗಳು
7. ಮಾನವ ಆರೋಗ್ಯ	7. ಪಾಸ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ತಹಶೀಲ್ ಆಧಾರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಗತ್ಯ
8. ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ	
9. ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರಿವು	

2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಏಕೆ?

ನಮಗಿದು ಗೊತ್ತೆ?

- ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.70% ಜನರ ಜೇಬಿನಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.70% ಪಾಲು ಔಷಧಿಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ಖರ್ಚಿನದ್ದು !! ಹಾಗಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಅಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಉಳಿಸಬಹುದು.
- ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಕಲ ಜನತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು!!
- ರಾಜ್ಯದ 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ 53 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿ) ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ 16 ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಇರಲಿಲ್ಲ (30%) ಹಾಗೂ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವ ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆಯ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಒ.ಆರ್.ಎಸ್. ಪ್ಯಾಕೆಟ್ (ವಾಂಕಿ ಭೇದಿಗಿ ನೀಡುವ ಔಷಧಿ) ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 26 ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ (ಸಿ.ಎಚ್.ಸಿ.) ವೈಕಿ 9 ಸಿ.ಎಚ್.ಸಿ.ಗಳಲ್ಲಿ (34%) ಹಾಗೂ 10 ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವೈಕಿ 4 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ (40%) ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆಯ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಇರಲಿಲ್ಲ.

- ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 53 ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿಗಳ ಪೈಕಿ 19ರಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮಾಸಿಯೋಗೀ (ಔಷಧ ವಿತರಕ) ಇಲ್ಲ (35.84%) ।
- ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಂಜ್ ಕೊರಡಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು ।
- ಸರ್ಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ, ಸುಮಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಔಷಧ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಾಸಿಟಮಾಲ್ ನಂತರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಕೂಡ ಕೊನೆಯಾಗಿದೆ !

ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಏರ್ಪಡೆಗಳ ವೆಚ್ಚ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಎಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಆನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸುಮಾರು 39 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ಬಡತನಕ್ಕೆ ಸೂಳುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ದಾಖಲಾಗುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಜನರು ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರಿ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿದೆ. ಆನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ವರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.67% ರಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ದುರಂತವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೈದ್ಯರು ಹೊರಗಡೆ ಔಷಧಿ ಬರದುಕೊಡುವ ಅನುಭವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ.

ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಂಡ್ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಧಂದೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದುಬಾರಿ ಔಷಧಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಔಷಧಿಗಳೇ? ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬ್ರಾಂಡ್ ಅಥವಾ ದುಬಾರಿ ಔಷಧಿಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ವೈದ್ಯರೂ ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ರೋಗಿಗಳೂ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಸ್ಮಯದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಬಹುತೇಕ ಔಷಧಿಗಳು ಬ್ರಾಂಡ್ ಔಷಧಿಗಳು ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ವೈದ್ಯರೂ, ಜನರೂ ಇದನ್ನು ಬ್ರಾಂಡ್ ಔಷಧಿಗಳು ಎಂದು ನಂಬಿ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ:- ಪ್ಯಾರಾಸಿಟಮಾಲ್ (ನೋವು, ಜ್ವರ ನಿವಾರಕ) ಗುಣಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸ್‌ಲೆನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ಒಂದು ಮಾತ್ರ 15 ಪೈಸೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ!! ಅದನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿ ಹೋದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ದುಬಾರಿ. ಜನರಿಗೆ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಪ್ಯಾರಾಸಿಟಮಾಲ್ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಂಪನಿಗಳು ಲಾಭ ಮಾಡಲು ಕೋಸಿನ್, ಕಾಲ್‌ಪಾಲ್, ಪ್ಯಾಸಿಮೋಲ್, ಆಲ್ಟಾಜೆನ್ ಎಂದು ಬ್ರಾಂಡ್ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು (ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳೇ!!) ಹಾಕಿ ಜನರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಖಾಯಿಲೆಗಳಾದ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ಡೈಯಾಬೀಟ್ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚುಗಳೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವಿನಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ರಚಿಸಿದ ಉಚ್ಚ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಗತ್ಯ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕೇವಲ 30000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಕೆವ (0.5% GDP) ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಉಚಿತ ಔಷಧಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಉಚಿತವಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಖರೀದಿ, ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ Karnataka State Drug Logistics & Ware Housing Society 2002-03 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಾದ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ನೋವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವೈದ್ಯರು ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಚೀಜಿ ಬರದುಕೊಡುವುದು

(Prescription) ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಇಂತಿವೆ:

- a) ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಆಸ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆಸ್ತಿಗಳು (ಪಾರಿಂಗ್, ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ, ವಾಡ್‌ವಿಲಾಸ್, ಕೆ.ಆರ್.ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮೈಸೂರು, ಕೆ.ಎಸ್. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ) ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- b) KDLWS ನಿಂದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಡೆಂಟ್ (Indent) ಹಾಕಲು, ದಾಖಲಾತಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
- c) KDLWS ನವರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್‌ಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ.
- d) ಶುರ್ವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಆಸ್ತಿಗಳೂ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿಯ ನಿಧಿ (ARS Funds) ಅಥವಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಕುಳಿದಿಂದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಗಳಿಂದ ಚಲ್ಲರೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಗಟು ದರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣ ಈ ನಿಧಿಯು ಬೇಗ ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು.
- e) CAG (Comptroller Auditor General, ಕೇಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಅಡಿಟ್) ರವರಿಂದ KDLWSನ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಅದ್ವಯನದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ-
  - KDLWS ನಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊರತೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಉದಾ: ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಕೀಕರ ಔಷಧಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ KDLWS ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. IV Fluids ಒಬಲರಗಳನ್ನು 2 ರಿಂದ 5 ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
  - ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲವು ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು Dump ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
  - ಬರೀ 3 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಇರುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಆಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಔಷಧಿಗಳು ಉಪಯೋಗ ಆಗದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣ ಜೋಲು ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು.
- f) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ (Standard Treatment guidelines) ಪ್ರಕಾರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಔಷಧಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ (Essential Drugs) ಕುರಿತು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೆಫರ್ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯರು ಹೊರಗೆ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುವುದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಬೇಡಿಕೆಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

- KDLWSನ್ನು ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯ ಬಜೆಟ್ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉಗ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

- ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತ್ರಿಮಾತೃಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ವೀಯ ಆಗತ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಉಪಭೋಗಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಸಮರ್ಥ ಔಷಧಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಬೇಕು.
- ಬಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು
- ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

3. ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ

- ಹಸಿರು ದಳ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೆಂಗಳೂರು

ಕಾಗದ ಆಯುವವರು ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಗರಸಭೆ, ಪುರಸಭೆ, ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇವರ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ ಹೇಗೆಂದರೆ ನಗರಸಭೆ, ಪುರಸಭೆ, ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತು ಅದಾದ ನಂತರ ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಇವರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಟಾಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿರುವ ಒಣ ಕಸವನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ಅವರ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪೇಪರ್ ಆಯೋರು, ಚಪ್ಪರ್ ಹೊಡಿಯೋರು, ಬಿಟ್ಟುಕರು, ಕಳ್ಳರು ಹೀಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಲಾಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಅಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ ಇವರು ಬೆಳ್ಳಿ ಎದ್ದು ಕಾಗದ ಆಯಲು 4 ರಿಂದ 5 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಷ್ಟವಿರುತ್ತದೆ, ಹಾವು ಕಚ್ಚಬಹುದು, ಅವರು ಮಿಶ್ರ ಕಸ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕಸದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಚರ್ಮರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಸುಮಾರು ಬಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಂಡಿ ನೋವಿನ, ಬೆನ್ನು ನೋವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಪಾಡಿಗೆ ಅವರು ಕಾಗದ ಆಯ್ದು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರೋಗ ಉಲ್ಬಾನವಾದಾಗ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಣ ಅವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ದುಡಿದರು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮನೆ ಇಲ್ಲ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಖಾಸಗಿಯಲ್ಲಿ ದುಬಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ ಆದರೆ ಆ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವಲಸೆ ಬಂದಿರುವ ಕಾಗದ ಆಯುವವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅವರು ನಗರದ ಹೊರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯ ಸಣ್ಣ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣಾ ಶಿಬಿರ ನಡೆಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಕೋಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಖಾಯಿಲೆಗಳು, ಬೆನ್ನು ನೋವು ಮಂಡಿ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿತ್ತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಧ್ಯಯನ (ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ):

ಹೆಸರು: ಫೌಜ್ ವಯಸ್ಸು: 42 ವಾಸ ಸ್ಥಳ: ದಾಸರಹಳ್ಳಿ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ಫೌಜ್ ನಾನು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು, ನಾನು ದಿನನಿತ್ಯ ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಬಂದ ಹಗಲಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾಂಕಾರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹಸಿರು ದಳ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರು ದಿನಾಂಕ:14/7/2015ರಂದು ಸಂಜೆ 6.30ಕ್ಕೆ ವಿಕಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಮೊದಲು ಹೊರರೋಗಿಗಳ ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು, ಆಗ 10 ರೂ ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟಿ ಹೊರ ರೋಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ಜ್ವರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಒಳರೋಗಿಯಾಗಿ ದಾವಲಾಗುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪಡೆದಿರುವ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಬಿಬಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ, ಚಂದಿ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೂ ನಾನು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಐರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಹೆಸರು: ಜಾವೇದ್, ವಯಸ್ಸು: 31 ವಾಸ ಸ್ಥಳ: ದಾಸರಹಳ್ಳಿ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ಜಾವೇದ್, ನಾನು ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ ಅಂಗಡಿ, ಬಾರ್ ಮತ್ತು ಆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದಿ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಿನಾಂಕ:31/7/2015ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತರಳಿದಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ, ಕೇವಲ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿದ್ದು ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗಳಿಂದ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಡಾ.ಸೌಮ್ಯವರು ದಿನಾಂಕ: 01/08/2015 ರಂದು ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಬೆಡ್ ಖಾಲಿಯಾದ ಕಾರಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭಿಸಿಲ್ಲ, ಇದರ ಕುರಿತು ದಿನಾಂಕ: 3/8/2015ರಂದು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು, ಆದರೆ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಅವರಿಂದಲೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ ದೊರಕಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹಸಿರು ದಳದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು

ಜಾವೇದ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನುಭವ. ಜಾವೇದ್ ನನಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರ ಬಂದಿದೆ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರವಾಣಿ ತಿಳಿಸಿದರು ಆಗ ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಅನೀಲ್ ಹಾಗೂ ಜಗದೀಶ್ ಎಂಬವರನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಕೂಡ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು

ನಂತರ ಜಗದೀಶ್ ಅವರ ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಡೆಂಗ್ವಾ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಜಗದೀಶ್ ನಮ್ಮಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ವಿಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಕಾಮೇಶ್ವರ ರಾವ್ ಅವರ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಭವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನು ಆಗ ಅವರು ಅಪ್ರಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾ|| ಸೌಮ್ಯ ಅವರನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಡೆಂಗ್ವಾ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಡಾ|| ಸೌಮ್ಯ ಅವರು ನನಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಬಾಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ನಾವು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮೇಲೆ ಅರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯವರು ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು ನಂತರ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ ಅವರು ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದರು.

ಹೆಸರು : ವಿಜಯಮ್ಮ ವಯಸ್ಸು : 64 ವಾಸ ಸ್ಥಳ:ವಿಜಯಪುರ ಗುತ್ತಪಳ್ಳಿ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ವಿಜಯಮ್ಮ ನಾನು 10 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿರುವಾಗಿನಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬರು ಮಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಗಂಡ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ ನಾನು ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹಸಿರು ದಳ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ .

ನನಗೆ ಕಣ್ಣು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಕಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಸಿರು ದಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆನು ಆಗ ನನಗೆ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ನೇತೃತ್ವವು ಕಣ್ಣಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಮೊದಲು ಹೊರರೋಗಿಗಳ ಪುಲ್ಕ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು ಆಗ 250 ರೂ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆನು ನಂತರ ಅವರು ಕಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು ನೀವು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು 3000 ರೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ನಾವು ಸ್ಟಾನ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ 1000 ರೂ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅದು ವಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ, ಕಣ್ಣಿನ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 12000 ರೂ ವರೆಗೆ ವಿಮೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಸರು - ವಾಸುಕಿ ವಯಸ್ಸು 48 ವಾಸ ಸ್ಥಳ ಎಲ್.ಆರ್.ನಗರ

ನಾನು ಸುಮಾರು 48 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ ಆಂಗಡಿ, ಬಾರ್ ಮತ್ತು ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಡಿ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹಸಿರು ದಳ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ .

ನಾನು ಡೆಂಗ್ವಾ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ವಿಕೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆರಳಿದಾಗ ಅಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ, ಕೀವಲ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿದ್ದು ಡೆಂಗ್ವಾ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. 3000 ರೂ.ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ನಾವು ಸ್ಟಾನ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ 1000 ರೂ ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಹೆಸರು - ವಿನುತಾ, ವಯಸ್ಸು 33 ವಾಸ ಸ್ಥಳ-ಗವಿಮರಂ ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿ, ಕೆಂಪೇಗೌಡನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-19
ಅನಿತಾ ಅವರಿಗೆ ನನಗೆ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ವಿಕೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 1 ವಾರ
ಆದ್ಮಿಟೆ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಬೊರಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ
ಯೋಜನೆ ಸೇವೆ ಇಲ್ಲ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್ ಗೆ

4. ಮಾತೃತ್ವ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆ

- ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತಾಯಿಮರಣ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ. ಸರಕಾರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು
ಲಕ್ಷ ಹೆರಿಗೆಯಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 133 ತಾಯಂದಿರು ಸಾವಿಗೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಏಡತನದಿಂದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯನ್ನು
ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದು ತಾಯಿ ಮರಣದ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟವು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾನಾಪುರ ಮತ್ತು ಹುಕ್ಕೇರಿ
ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲೆಯ 29 ಹಳ್ಳಿಗಳ (ಬಾನಾಪುರ 25, ಬೆಳಗಾವಿ 2, ಹುಕ್ಕೇರಿ 2),
248 ತಾಯಂದಿರನ್ನು (ಬಾನಾಪುರ 175, ಬೆಳಗಾವಿ 32, ಹುಕ್ಕೇರಿ 41) ಸಮೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತಿದೆ. ಸರಕಾರದ
ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸೇವೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದುದು ಕಂಡು
ಬಂದಿದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ಯಾನ್ರಿಂಗಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಸ್ಯಾನ್ರಿಂಗಿ 188/-ರೂ., ಕಛಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ
709/-ರೂ., ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ಗಾಗಿ 560/-ರೂ., ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮಲ್ ಹೆರಿಗೆಯಾದರೆ ಸರಾಸರಿ, 258/-ರೂ.,
ಸಿರ್ಟೀರಿಯನ್ ಆದರೆ 1870/-ರೂ. ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ,
ನಾರ್ಮಲ್ ಆದರೆ ಸರಾಸರಿ 2246/-ರೂ., ಮತ್ತು ಸಿರ್ಟೀರಿಯನ್ ಹೆರಿಗೆಯಾದರೆ 4234/-ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.
ಜೊತೆಗೆ ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದಲ್ಲಿ ಆ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ಹುಟ್ಟಿದ
10 ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೂ ಅಂದಾಜು
3000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬಂದಿದೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ,

- ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವೈದ್ಯರು ಸ್ಯಾನ್ರಿಂಗಿ ಮಾಡಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.
- ಕಛಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಖರೀದಿಸಲು ಬೇಕು ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
- ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೋ ಕೂಲಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಡವರು ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದಿನದ
ದುಡಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾದವರು ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮಲ್ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 3716/-
ರೂ. ಖರ್ಚಾದರೆ ಸಿರ್ಟೀರಿಯನ್ ಹೆರಿಗೆಗೆ 17,670/-ರೂ. ಬೇಕು ಇವರೇನು ಹಣವಂತರೆಂದು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ

ಹೋದವರಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ದವಾಖಾನೆಯ ವೈದ್ಯರೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೋದುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಕುಟುಂಬವೊಂದಕ್ಕೆ ವಾಸಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ಮನೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುರುಕುರೋಪಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ತಟ್ಟಕಟ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಶಿಶು ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿಡಲು ಅಲ್ಲಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ನೆಲ ಒದ್ದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಾಣಂತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಂಡವನ್ನು ತರುವುದು ಕೂಡ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ 'ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಮಾತೃವಂದನಾ' ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾನೂನುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನೇಕ ಷರತ್ತುಗಳು. ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುವಂಥ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ 75 ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 11 ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತೃವಂದನಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಧನಸಹಾಯ, ಅದೂ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ 175 ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ 20 ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಐರ್ಚಿನಿಂದಾಗಿ ಬಡತನರೇಬೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 10ರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಬಡತನರೇಬೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರಿಗಾಗಿ ಆಕರ್ಷಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿವಂತರಿಗೆ ಅದು ಸಿಗುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು, ಬಡವರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಿದೆ. ತಾಯಂದಿರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳು:

1. ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 10 ಅಲ್ಟ್ರಾಸೌಂಡ್ ಮಶೀನುಗಳು ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಮಶೀನನ್ನು ನಡೆಸಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರಬೇಕು.
2. ಖಾನಾಪುರದಿಂದ ತಾಲುಕಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ 2 ಕಿ.ಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಅಲ್ಟ್ರಾಸೌಂಡ್ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು/ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಕು.
3. ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಪಡೆಯಕೂಡದೆಂದು ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೋಟಿಸ್ ಹಾಕಬೇಕು.
4. ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀಯೋಗ ತಜ್ಞರು ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರು ಆರವಳಿಕಾ ತಜ್ಞರು ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
5. ಎಲ್ಲ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಬೇಕು.

5. ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ/ವಂಚಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಆರೋಗ್ಯ

- ತಮಟೆ, ತುಮಕೂರು

ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 1 - ಮರಿಯಪ್ಪ ತುಮಕೂರು (ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ)

"ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಹಣವಂತರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರ ಯಾರು ಸೂಟು ಬೂಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಅವರುಗಳ ಸರ್ಕಾರ. ನಾವು ಸತ್ತರೆ ಯಾರೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಬದುಕಿದ್ದೀವಾ ಸತ್ತಿದ್ದೀವಾ ಎಂದು ಯಾರೂ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸತ್ತಾಗ ಕಂಪೌಂಡ್ ರೂ. 2000 ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಅಷ್ಟೇ. ನಾವು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ".

ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 2 - ಸೀನಪ್ಪ, ಪಾವಗಡ (ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ)

"ನಾನು ಬಹಳ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದೆ ಹಾಗೂ ತಿನ್ನಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ನಾನು ಪಾವಗಡದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನನಗೆ ಕ್ಷಯ ರೋಗ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಏನೂ ಕಳವಳ ಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕ್ಷಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಔಷಧಿಯು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವುದೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವುದೆಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನನಗೆ ಕಳವಳ ಇತ್ತು. ನಾನು ಇಬ್ಬರು ಕ್ಷಯ ರೋಗದಿಂದ ಸಾಯುವುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೆ.

ನನಗೆ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಏನಾದರು ಆದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ಇರತ್ತಿತ್ತು. ಖಾಸಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಈ ಔಷಧಿಗಳ ಜೊತೆ ಯಾವುದೋ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದರು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದರು. ಎರಡೂ ಕಡೆ ನಾನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಗುಣಮುಖವಾಗುವೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಹೋಗಲು ಶುರು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನೆನದು ನಾನು ಎರಡೂ ಕಡೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಾನು ಆಗಲೇ ರೂ.5000 ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ".

6. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ

- ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ, ರಾಯಚೂರು

ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಯು (ಜಿಎಂಎಸ್) ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಂದು ತಳಮಟ್ಟದ ಸಂಘಟನೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಬಹುತಃ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೆಲವೊಂದೇ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಿಎಂಎಸ್. ದಲಿತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಜಿಎಂಎಸ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ.

ಆರೋಗ್ಯ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಜಿಎಂಎಸ್ ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದೆ. ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವುದು ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಜಿಎಂಎಸ್ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರದ ಹೈದರಾಬಾದ್ - ಕರ್ನಾಟಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಾತೃಮೃತ್ಯು ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಜಿಎಂಎಸ್ ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಆಂದೋಲನ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಈ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಜಿಎಂಎಸ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿ ಶುರು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಸಮ ಮನಸ್ಸು ಆಂದೋಲನಗಳೊಡನೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು:

- ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಳಪೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆ
- ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನಗತ್ಯ referral ಗಳು
- ಬಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಹಣದ ಖರ್ಚು
- ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
- ಬಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ತೀವ್ರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಾ ಫಟಕಗಳಿಗೆ (NICU) ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳನ್ನು refer ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಖರ್ಚು ಇತ್ಯಾದಿ...

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೊರ ತರಲು ಜಿಎಂಎಸ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರಾವೆ ಸಹಿತ ವಕಾಲತ್ತು ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ವಿಚಾರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು.

- ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ - ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ, ಪ್ರಸವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸವನಂತರ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಧನವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು (ಚಿ.1)

- ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ತರಬೇತಿ
- ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ವಿಚಾರಣೆ
- ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಂಥ ವಿಷಯಗಳು:

- ❖ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಸತ್ಯ ಆಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದಂತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ
- ❖ ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ತರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ಬದ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಲಾಭದೋಷದತ್ತ ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ಬಹು ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಿಟ್ಟಿರುವುದು. ಇವರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರಿವಾರಗಳಿಗೆ ತಗಲಿರುವ ವೈದ್ಯ ಇಂತಿದೆ

ಕ್ರ.	ಕಡತ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಕೊಡ	ದಿನಾಂಕ
1.	1. ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ಬಹು ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಿಟ್ಟಿರುವುದು.	20		81%
2.	2. ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ಬಹು ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಿಟ್ಟಿರುವುದು.	15		67%
3.	3. ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ಬಹು ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಿಟ್ಟಿರುವುದು.	15		53%
4.	4. ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ಬಹು ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಿಟ್ಟಿರುವುದು.	19		79%
5.	5. ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಾಗಿ ಬಹು ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಿಟ್ಟಿರುವುದು.	9		37%

- ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ (ವೈದ್ಯಕೀಕರಣ, ಸ್ನಾಯು, ಡೆಪ್ರಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಸರಾಸರಿ ರೂ. 11,114 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಪ್ರಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ರೂ.4338 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಸವಗಳಿಗೇ ಸರಾಸರಿ ರೂ.13279 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಸಿ-ಸೆಕ್ಷನ್ (ಆಪರೇಷನ್) ಪ್ರಸವಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ರೂ. 48145 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು!!
- ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ (NICU) ಸರಾಸರಿ ರೂ. 6808 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು

ಆಧ್ಯಯನದ ನಂತರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ಪರದಿಯ ತಯಾರಿಕೆ : ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪರದಿಯನ್ನು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ (ಕಂದು - ಬಣ್ಣ ಕಳಪೆ ಸೇವೆಗಳು, ಹಳದಿ - ಮದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಹಸಿರು - ಉತ್ತಮ) ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಚಿ.2 ರಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಪರದಿಯ ಒಂದು ನಮೂನೆ.

ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆ : ಪರದಿಯನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಲ್ಲಮ್ಮನ ಕಥೆ ಎಂಬ ಜೀವನ ಕಥೆಯ ತಯಾರಿಕೆ: "ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಮಲ್ಲಮ್ಮನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು ಹಾಗೂ ತೀರ ಬಡವರಾದದ್ದು ಹೇಗೆ?" ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಚಿ.3 ಇದನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನ ಸಂವಾದ: ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಜನಸಮುದಾಯಗಳ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ನಡುವೆ ಜನ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲಾಯಿತು

ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ಆಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ವಹಾಲುತು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಪರಿಣಾಮ

- ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಂದ ಜಿಎಂಎಸ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಕರೆಯಲಾಯಿತು
- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸವಿಸ್ತಾರ ಉತ್ತರ
- ಜಿಎಂಎಸ್‌ನ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಮ್.ಎಲ್.ಎ ಹಾಗೂ ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಯವರು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅಶ್ವಾಸ ನೀಡಿದರು.

- ರಾಗಲಪರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನರ್ಸ್‌ನ ನೇಮಕಾತಿ
- ಜೊಂಜಾನ್ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಸಿಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಕೊಡದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿದರು
- ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೂ ಮಾತ್ಸ್ಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಪದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇರುವ ಹೆಚ್ಚು ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಸವ ಆದ 48 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಜನನ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಬ್ಸೈಡ್‌ಡ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೋರಾಟ ನಿರಂತರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ...

7. ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿಗಳು - ಮುಂದುವರೆದ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಡನೆಯ ಪ್ರಣಯ (ಸರಸಾಟ)

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ 2017

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ 2017 ಆರೋಗ್ಯದ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯ ನೀಡಿದೆಯಾದರೂ, ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದದೊಡನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ. ಅದರ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ-ಖಾಸಗಿ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು (PPP) ಹಾಗೂ ವಿಮೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಾವುದೇ ಕಡಿವಾಣ ಬೀಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು ಜನತೆಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ಆಧಾರಿತ, ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಖಾಸಗಿಯೊಡನೆ ಸರಸಾಟವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ನೀತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ನೀತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪದ 'strategic purchasing' (ಕುಶಲ ಖರೀದಿ). ಇದರ ಅರ್ಥ ಸರ್ಕಾರೀಕರಣಗಳು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೇವೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದಾತನಾಗದೇ ಕೇವಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸುವುದು(ಪ್ರವೃತ್ತಿ). ಖಾಸಗೀಕರಣವೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಕುಶಲತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಧಿಪತ್ಯ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಪದ ಆಶ್ವಾಸ (Assurance) ಎಂದು ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಂಡವಾಳ ವಿಮೆ ಜನತೆಯ ವಿರದ್ಧ ನಡೆಸುವ ಹುಸ್ಸಾರ. ವಿಮೆ(Insurance) ಎಂದು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ವಿಮೆಯ ಮೂಲಕ ಖಾಸಗಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ದೇಶವೂ (ಉದಾ. ಅಮೆರಿಕ) ತನ್ನ ಜನತೆಗೆ ಸಮಂಜಸ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ, ಸಮತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಲುಪಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ Assurance ಪದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಘಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಹುಡುಕಿದಲ್ಲಿ ಅದು 'ವಿಮೆ' ಎಂದೇ ತೋರಿಸುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ವಡನೆಯ ಶಬ್ದದ ಕೊಡುಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ! ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರೋಗ್ಯೋದ್ದೇಶನೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ 'ಕುಶಲತೆ'. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಖಾಸಗೀ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಡನೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರತರ ಹಾಗೂ ಮಾದರಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಆಯ್ಕೆಕೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು Assuranceನ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ನೀತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಡನೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ. ಈ ನೀತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆ" ಯನ್ನು (National Health Protection Scheme) ಅರಂಭಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ

‘ಆಯುಷ್‌ಮಾನ್ ಭಾರತ್’ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೂ ಸಹ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇದೂ ಸಹ ವಿಮೆ ಆಧಾರಿತ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ದ್ವಿತೀಯ, ತೃತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಧಾರಿತ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವಾಗಿದೆ.

‘ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ನೀತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾರ್ಚ್ 2018 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ‘ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿರುವುದು. ಈ ಹಿಂದೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ನಡುವೆ ಚಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಇದ್ದವು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳು ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಖಾಸಗಿಯಿಂದ ಸೇವೆಗಳ ‘ಕುಶಲ’ (Strategic) ಖರೀದಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ. ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ಪ್ರದಾತರಿಂದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ‘ಲಾಭರಹಿತ’ವಾಗಿ (‘no-profit’) ಖರೀದಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ನೀತಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ನಂತರವೇ (‘ಕಾವಲುಗಾರ’ ನೀತಿ) ರೋಗಿಗಳು ಖಾಸಗಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇವೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದೆ (‘gatekeeping’ function)*. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (ಉದಾ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಿತ್ರನ ಮೂಲಕ) ಖಾಸಗಿಗೆ ಜನರನ್ನು ತಳ್ಳಲು ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುವುದೇ? ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೊಸತು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ (ಬಜೆಟ್) ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಯೋಜನೆಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಪುರಾವೆ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ (PPP ಅಥವಾ ವಿವಿಧ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ) ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭರವಸೆ ಮೂರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಇದೂ ಸಹ ಒಂದು ‘ಯೋಜನೆ’ಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತವಾದ ನೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು
- ಇದೂ ಸಹ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ‘ಕವರೇಜ್’ (ವಿಮೆಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲಕ ಸೇವೆಗಳ ವಿಸ್ತಾರ) ಹಾಗೂ ‘for-service’ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ (ಉದಾ: ಪ್ರಸವವು ಅಪರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಆದರೆ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 4500, ಪ್ರಸವವು ಸಾಧಾರಣ ಆದರೆ ತಲಾ ರೂ. 2500. ಹೀಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಅನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಪರೇಷನ್ ನಡೆಯಲು ಆಸ್ಪದ) ಹಣಕಾಸು ವಿತರಣೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಮೂರುವುದು ಕಷ್ಟ.
- ಆನವಶ್ಯಕ, ಅನೈತಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ. ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅನೈತಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಗರಣಗಳು ಹೊರಬಂದಿವೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಕಳುಹಿಸಿದೆ.
- ರೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆ, ಒಲವು. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಷಲ್ಲ, ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಗಲ್ಲ.
- ದುರ್ಬಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಕುಶಲ’ತೆಯಿಂದ (Strategic) ಖಾಸಗಿಯಿಂದ ಸೇವೆಗಳ ‘ಖರೀದಿ’ಯ ವಿಶಯಾರ್ಥ. ಕೆಲ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ತಾಯಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ - “C” ದರ್ಜೆಯ ಪಿಲ್ಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಪ್ರಸೂತ, ಪ್ರಸೂತ ತಜ್ಞರ, ಮಕ್ಕಳ ತಜ್ಞರ ಕೊರತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ” ಎಂದು ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಒಂದು ದುರ್ಬಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ‘ಕುಶಲ’ತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ‘ಲಾಭರಹಿತ’ವಾಗಿ (no-profit basis) ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಂಬತನ!!
- ಲಂಠಾ ಲಗಾಮಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಗೆ, ಅನೈತಿಕತೆಗೆ, ಲಾಭಕೋರತನಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದ ನೀಡುವುದು
- ಆತ್ಮತಂತ್ರ ವಿಪರ್ಯಾಸದ/ವಿಚ್ಛಾದಕರ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ NSSO ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಂತಹ ವಿಮಾ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಬೇರಿನಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವವು!!

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ -3

ಮೂರನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 22 ಮತ್ತು 23ರಂದು ರಾಯಚೂರು, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ಸಮಾವೇಷದ ಫೋಕಸ್‌ಯು "ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಮಯ, ಈಗ" ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಮಾವೇಷದ ಉದ್ದೇಶ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು, ಆಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಗಳನ್ನು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು, ದಾರ್ಶನಿಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಷಯ ಮುಂಬರುವ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಢಾಕಾದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಶ್ವ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ ನಡೆಯಲಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾವೇಷದ ಮುಖ್ಯ ಧೋರಣೆಗಳು ಇಂತಿವೆ:

1. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಕ್ಷಣೆ
2. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀಕರಣ
3. ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ
4. ಔಷಧಿಗಳ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ತಪಾಸಣೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆ
5. ಆರೋಗ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ -3

ದಿನಾಂಕ: 22 ಮತ್ತು 23 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018

ಸ್ಥಳ: ರವೀಂದ್ರ ಭವನ, ಕಾಳೀಬಾಡಿ ರಸ್ತೆ, ರಾಯಚೂರು, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ

ಜನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಅಭಿಯಾನ (ಜಿಎಸ್‌ಎ) ಎಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಎಂ (People's Health Movement) ನ ಭಾರತೀಯ ಶಾಖೆ. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳು, ವಿಶ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳು, ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ದೊರೆಯುವಿಕೆ, ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ - ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ನೀರು, ಉದ್ಯೋಗ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳ ಪರ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸುವ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಸಂಪರ್ಕ:

ಗೋಪಾಲ ದಾಬಡೆ : 94498 62270

ಸುಸಾನ ಬಾರಿಯ : 99588 12915

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: <http://phmindia.org/category/karnataka/>

"ವಿಲ್ಲರಿಗೂ ಆರೋಗ್ಯ"

- ಒಂದು ಅವಲೋಕನ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ - ಕರ್ನಾಟಕ

ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಆರೋಗ್ಯ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಹೊಸತಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕೆಂದು ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 1978ರ ಆಲ್ಬಾ ಆಲ್ಬಾ ಫೋರಮ್ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. 2018ರ ಇಸವಿಗೆ ಆಲ್ಬಾ ಆಲ್ಬಾ ಫೋರಮ್ ಬಂದು 40 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ - ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳಾಗಲಿ (ಆಹಾರ, ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ) ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ - ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಾದಂತಹ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಜನಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತೆ ಇರಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ಚುಕ್ಕೆ ಆಗುವುದು. ಜನತೆಯ ಹಕ್ಕು ಚುಕ್ಕೆ ಆದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತವರು - ಸರ್ಕಾರ/ಪ್ರಭುತ್ವ/ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲವೊಂದು ಮೂಲಭೂತ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗುವುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಲಾಭ ಮಾಡುವುದು. ಆರೋಗ್ಯದಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳು ಲಾಭ-ನಷ್ಟದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಲಾಭದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬಂದಲ್ಲಿ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇರುವುದರ (ಇಲ್ಲದಿರುವುದರ) ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗುವುದು, ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು. ಎರಡನೆಯದು ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯವು ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳಾದ ಆಹಾರ, ನೀರು, ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತ, ಸೇವೆಗಳು/ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಂದವೇ ಅಲ್ಲ. ಅನಾರೋಗ್ಯ ಬಂದಾಗ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇರುವುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪೂರೈಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಕೇವಲ ಕೆಲವೊಂದು ರೋಗಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬಹುದೇ ವಿನಃ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಆರೋಗ್ಯವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ (ಉದಾ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಕ್ಷಯ ರೋಗ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು). ಆದರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹಣ ಇರುವವರಿಗೇ ಆರೋಗ್ಯ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗುವುದು. ನಾಲ್ಕನೆಯದು, ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಲಾಭದ ಆಧಾರಿತವಾದುದರಿಂದ, ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನತೆ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದಂತೆ, ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಾ ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಜನರು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದಿದ್ದರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಅಗತ್ಯ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಹಾಗೂ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಉತ್ತಮ, ಸಮರ್ಪಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬುನಾದಿ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಲವಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪುರಾವೆ ಸಹಿತ ವಿವರ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಾಬೀತು ಪಡಿಸಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಲವಾಗಿದ್ದು, ಜನರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕಡಿವಾಣ ಇದ್ದು ಅದು ಜನತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತರ್ಕ ಆಧಾರಿತ, ನೈತಿಕ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

1. ಭಾರತ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಸೇವೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರಣ

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು 1976ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಆಗ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 150-200 ಹೆರಿಗೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 500-600ಕ್ಕೆ ಏರಿತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಂಡೂರಾಗಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮದ್ದುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವೇ ಉಳಿದಿವೆ, ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೆಲವು ಮದ್ದುಗಳು ಖಾಲಿಯಿವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸದಾ ಕಿಕ್ಕಿರಿರುತ್ತದೆ, ವಿವಿಧ ತಜ್ಞಾಸಹಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತುಂಬು ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಜನಾರೋಗ್ಯ ಆಂದೋಲನ ಕರ್ನಾಟಕ (ನವಿಎಕ್) ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು, ಜಿಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ (ಡಿಪಿಹೆಚ್) ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದಾಗ, ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ನನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, 250 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ, ಎಂದರು.

***

ಸೀಮಾ ರೈ ಅವರನ್ನು 2010ರ ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ, ಕಿಡ್ನಿ ಮರುಜೋಡಣೆಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಫೋರ್ಬ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರ ಸೂಕ್ತ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಮೆದೋಜೀರಕ ಗ್ರಂಥಿ (pancreatic) ಮರುಜೋಡಣೆ ರಸ್ತೆಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ರಸ್ತೆಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದ 4 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆಕೆ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ನಂತರ ಆಕೆಯ ಪತಿ ಮೇಜರ್ ರೈ ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಲೋಕಾಯುಕ್ತರ ಬಳಿಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ದರು, ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ. 4-ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಹೋರಾಟದ ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅವರ ಪರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ನೀಡಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮರುಜೋಡಣಾ ರಸ್ತೆಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕಟ್ಟಳೆ ಇನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಹಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ವೇದಿಕೆಯ ಮುಂದೆ ಬಾಕಿಯಿದೆ ಹಾಗೂ ಪೊಲೀಸ್ ಕೇಸನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಡುವೆ, ಕುಟುಂಬಿಗಳ ಇಚ್ಛಾಪಕ್ವತೆಯ ಕೊರತೆ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ, ಇಂತಹ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ.

***

2013ರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳ (ಆರ್‌ಎಸ್‌ಐವೈ, ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ, ಯಶಸ್ವಿನಿ) ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಆಂದೋಲನವು ಕೈಗೊಂಡ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದರ ಪ್ರಕಾರ, ಕೇವಲ 8.2%ರಷ್ಟು ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಗದುರಹಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆರಿಗೆ ಯೋಜನೆ, ತಾಯಿಭಾಗ್ಯದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನಗದುರಹಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಸ್ವಂತ ಕಿಸೆಯಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮತ್ ಹಣ ಧರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಹೆಸರುದಳ ಎಂಬ ಕಾಗದ ಆಯುವವರೊಡನೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಂಡ, ಆರ್‌ಎಸ್‌ಐವೈ ಯೋಜನೆಯಡಿ 1587 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಜಪೇಯಿ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ ಯೋಜನೆಯಡಿ 250 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದೆ. ನಿರಂತರ ವಿಚಾರಣೆಗಳ ನಂತರವೂ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್‌ನಂತಹ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಗದುರಹಿತ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳು, ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಏಕೈಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಯಿಸುವ ಒಟ್ಟು ಹಣ ದೇಶದ ಜಿಡಿಪಿಯ 1.2%ರಷ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜಗತ್ತಿನ ಅತೀ ಕೆಳಗಿರುವ 5 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್ನುವುದು ವಿಷಾದಕರ. ಅದಲ್ಲದೇ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಡಿಮೆ ಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ !!
- ಬಡವರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ 70%ರಷ್ಟು ಜನರು, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ, ಕೇವಲ ಲಾಭಗಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ, ಶಾರ್ಕಿಕ ಹಾಗೂ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲದಿರುವಂತಹ, ಆಸ್ಥೆ, ಆನಿಯತ್ತಿರದ ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬಹುಪಾಲು ಜನರು ಕೈಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಹಾಗೂ ಔಷಧಿಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸುವ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 3.9 ಕೋಟಿ ಜನರು ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ದೂಡಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರೋಗ್ಯ ಆಯವ್ಯಯ ಈಗ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 4.5%ರಷ್ಟಿದೆ. 2004ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಏಕೀಕೃತ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ, 2010ರ ವೇಳೆಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 8%ರಷ್ಟು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಗಮನ ಸಮಗ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯಿಂದ, ಹೈ-ಟೆಕ್ ಆರೈಕೆ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವಂತಹ ಯಶಸ್ವಿ, ವಾಣಿಜ್ಯೀಕರಣ ಆರೋಗ್ಯಶ್ರೀ ಹಾಗೂ ರಾಜೀವ್ ಆರೋಗ್ಯ ಭಾಗ್ಯದಂತಹ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯವೈಕಲ್ಯ ಯೋಜನೆ ಜೊತೆಗೆ) ಸರ್ಕಾರ-ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ "ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ" ನೀತಿ ಸಹ ಇದೇ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯ ನಿಗದಿತ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ವಾಸ್ತವ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.
- ಯುನಿಸೆಫ್ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ, 2014ರಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಂತಹ ಒಂದು ಮಕ್ಕಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹರಿಗಳು, ಒಬ್ಬಳು ಮದುವೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿಯ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಗಂಧೀರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಮಾಣ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ದಿವಾಂ (Body Mass Index, ಮನುಷ್ಯನ ದೇಹದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಸರಳ ಸಾಂಖ್ಯಿಕ ಮಾಪನ ವಿಧಾನ) ಹೊಂದಿರುವ ಬಾಲಕಿಯರ ಪ್ರಮಾಣ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ 53%ರ ಪ್ರಮಾಣದ ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 63.7%ರಷ್ಟಿದೆ. ಶಿಶು ಮರಣದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳು (31) ಇದ್ದು, ಇದು ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಗಂಧೀರವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯಿರ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ (133) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ !!
- ರಾಜ್ಯದ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ 16257 ಜನರಿಗೆ 1 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರವಿದೆ (ಪಿಹೆಚ್‌ಸಿ). ಇದು ಪ್ರತಿ 30,000 (ಬುಡಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 20,000) ಜನರಿಗೆ 1 ಪಿಹೆಚ್‌ಸಿ ಎನ್ನುವ ಅಗತ್ಯ ಅಂಕ-ಅಂಶಗಳಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಿಹೆಚ್‌ಸಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನಗಳು ಇವೆ - ಜಾಗಲಕೋಟೆ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೆಲವು ಪಿಹೆಚ್‌ಸಿಗಳು 60,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿವೆ !! ಇದು ಈಗಾಗಲೇ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವಂತಹ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವ ಸೇವೆಗಳ ದೊರೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಕೋಷ್ಠಕ 1ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರೋಗ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಳಜಿಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೋಷ್ಠಕ 1: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಳಜಿಗಳು

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯ	ಖಾಸಗಿ ವಲಯ, ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗೀಕರಣ
1. ಸೇವೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಉಲ್ಲೇಖಗಳು	1. ಖಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ರೋಗಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ನಿವಾರಣೆ
2. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಸಮಾನತೆಗಳು	2. ವೈದ್ಯಕೀಯ ದುರಾಚಾರ
3. ಔಷಧಿಗಳ ದೊರೆಯುವಿಕೆ	3. ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ, ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಿರಾಕರಣೆ
4. ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಷಯಗಳು	4. ಕೆಪಿಎಂಎ (ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಸಗಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸ್ಥಾಪನೆ) ಇನ್ನು ಅನುಸರಣೆಯ ಕೊರತೆ
5. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕಾಳಜಿಗಳು	5. ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶುಲ್ಕಗಳು
6. ನಗರ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	6. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒದಗಿಸುವ ಶುಖಿಯು ಕಲ್ಯಾಣ ಸೇವೆಗಳು
7. ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ	7. ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯದಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ತರ್ಕಬೀಜ ಆಧಾರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಅಗತ್ಯ
8. ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ	
9. ಆರೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅರಿವು	

2. ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಏಕೆ?

ನಿಮಗಿದು ಗೊತ್ತೇ?

- ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.70% ಜನರ ಜೇಬಿನಿಂದ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ.70% ಪಾಲು ಔಷಧಿಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ಖರ್ಚಿನದ್ದು !! ಹಾಗಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಜನತೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಆಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಉಳಿಸಬಹುದು.
- ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿಯಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಕಲ ಜನತೆಗೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು!!
- ರಾಜ್ಯದ 9 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ 53 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ (ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿ) ನಡೆಸಿದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ 16 ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು ಇರಲಿಲ್ಲ (30%) ಹಾಗೂ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ಯಾವ ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆಯ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಒ.ಆರ್.ಎಸ್. ಪ್ಯಾಕೆಟ್ (ವಾಂಛಿ ಭೇದಿಗೆ ನೀಡುವ ಔಷಧಿ) ಲಭ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 26 ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ (ಸಿ.ಎಚ್.ಸಿ.) ಪೈಕಿ 9 ಸಿ.ಎಚ್.ಸಿ.ಗಳಲ್ಲಿ (34%) ಹಾಗೂ 10 ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಪೈಕಿ 4 ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ (40%) ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆಯ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಇರಲಿಲ್ಲ.

- ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದ 53 ಪಿ.ಎಚ್.ಸಿಗಳ ಪೈಕಿ 19ರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಮಾಸಿಸ್ಟ್‌ಗಳೇ (ಔಷಧ ವಿತರಕ) ಇಲ್ಲ (35.84%) !
- ಸಿರಿಂಡ್‌ಗಳ ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಿರಿಂಡ್ ಕೊಠಡಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು !
- ಸರ್ಕಾರವೇ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ, ಸುಮಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಔಷಧ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಾಸೆಟಮಾಲ್ ನಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ಟಾಕ್ ಕೂಡ ಕೊರತೆ !

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಏರ್ಪಾಡುಗಳ ವೆಚ್ಚ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಎಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ಹೊರೆಯಾಯಿತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸುಮಾರು 39 ದಶಲಕ್ಷ ಜನರು ಬಡತನಕ್ಕೆ ನೂಕಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಸಾಲ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರಿ ಖರ್ಚನ್ನು ನಿಬಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.67% ರಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟೊಂದು ದುರಂತವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವೈದ್ಯರು ಹೊರಗಡೆ ಔಷಧಿ ಬರದುಕೊಡುವ ಅನುಭವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ.

ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಂಡ್ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಪಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಧಂದೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ದುಬಾರಿ ಔಷಧಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಔಷಧಿಗಳೇ? ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಬ್ರಾಂಡ್ ಅಥವಾ ದುಬಾರಿ ಔಷಧಿಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ವೈದ್ಯರೂ ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ರೋಗಿಗಳೂ ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಸ್ಮಯದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಬಹುತೇಕ ಔಷಧಿಗಳು ಬ್ರಾಂಡ್ ಔಷಧಿಗಳು ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ವೈದ್ಯರೂ, ಜನರೂ ಇದನ್ನು ಬ್ರಾಂಡ್ ಔಷಧಿಗಳು ಎಂದು ನಂಬಿ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ:- ಪ್ಯಾರಾಸೆಟಮಾಲ್ (ನೋವು, ಜ್ವರ ನಿವಾರಕ) ಗುಳಿಗೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಗೆ 15 ಪೈಸೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ!! ಅದನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸಿ ಹೋದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ದುಬಾರಿ. ಜನರಿಗೆ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುವ ಪ್ಯಾರಾಸೆಟಮಾಲ್ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕಂಪನಿಗಳು ಲಾಭ ಮಾಡಲು ಕ್ರೋಸಿನ್, ಕಾಲ್‌ಪಾಲ್, ಪ್ಯಾಸಿಮೋಲ್, ಅಲ್ಟಾಜಿನ್ ಎಂಬ ಬ್ರಾಂಡ್ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು (ಅದರೆ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳೇ!!) ಹಾಕಿ ಜನರನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಖಾಯಿಲೆಗಳಾದ ರಕ್ತದೊತ್ತಡ, ಧೈರಾಯಿಡ್ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಖಾಯಿಲೆಗಳಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚುಗಳೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನದ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ರಚಿಸಿದ ಉಚ್ಚ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಗತ್ಯ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಉಚಿತವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕೇವಲ 30000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಮಾತ್ರ ಬೇಕೆವೆ (0.5% GDP) ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಉಚಿತ ಔಷಧ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿವೆ. ತಮಿಳುನಾಡು, ಕೇರಳ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ರಾಜ್ಯಗಳಂತೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಉಚಿತವಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಖರೀದಿ, ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ Karnataka State Drug Logistics & Ware Housing Society 2002-03 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಜನರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ದಾವೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ನೋವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ವೈದ್ಯರು ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಚೀಟಿ ಬರದುಕೊಡುವುದು (Prescription) ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗುವ ಖರ್ಚು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಇಂತಿವೆ:

- a) ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳು ಹಾಗೂ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಆಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳು (ಪ್ರಾಂಟ್, ವಿಕೋರಿಯಾ, ವಾಣಿವಿಲಾಸ್, ಕೆ.ಆರ್.ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಮೈಸೂರು, ಕೆಎಸ್. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ) ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- b) KDLWS ನಿಂದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಡೆಂಟ್ (Indent) ಹಾಕಲು, ದಾಮಲಾತಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.
- c) KDLWS ನವರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್‌ಡೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಲ್ಲ.
- d) ಶುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳೂ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಾ ಸಮಿತಿಯ ನಿಧಿ (ARS Funds) ಅಥವಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಕುಲ್ಪದಿಂದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಅಂಗಡಗಳಿಂದ ಚಲ್ಲರೆಯಲ್ಲಿ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಗಟು ದರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಖರೀದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣ ಈ ನಿಧಿಯು ಬೇಗ ಖರ್ಚಾಗಬಿಡುತ್ತದೆ.
- e) CAG (Comptroller Auditor General, ಕೇಂದ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಅಡಿಟರ್) ರವರಿಂದ KDLWSನ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯಯನದ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ-
- KDLWS ನಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಖರೀದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೊರತೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಉದಾ: ಎಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಕೀಕರ ಔಷಧಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ KDLWS ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. IV Fluids ಬಾಟಲೆಗಳನ್ನು 2 ರಿಂದ 5 ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
  - ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು Dump ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.
  - ಬರೀ 3 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಇರುವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಔಷಧಿಗಳು ಉಪಯೋಗ ಆಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ಹಣ ಶೋಲು ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು.
- f) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು (Standard Treatment guidelines) ಪ್ರಕಾರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಔಷಧಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ (Essential Drugs) ಕುರಿತು ವೈದ್ಯರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯೇ ಇಲ್ಲ||

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೆಫರ್ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ವೈದ್ಯರು ಹೊರಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾದುದು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಬೇಡಿಕೆಗಳು:

- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.
- KDLWSನ್ನು ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಗತ್ಯ ಬಜೆಟ್ ನೀಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
  - ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉಗ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

- ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಔಷಧಿಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಆಗತ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಉಪಭೋಗ್ಯಮನುಷ್ಯರಿಗಾಗಿ, ಸಮರ್ಥ ಔಷಧಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.
- ಬಾಳಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು
- ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.

3. ಕಾಗದ ಅಯ್ಯುವವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ

- ಹಸಿರು ದಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೂ

ಕಾಗದ ಅಯ್ಯುವವರು ನಗರದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ನಗರಸಭೆ, ಪುರಸಭೆ, ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇವರ ಕೊಡುಗೆ ಆಚಾರ ಹಾಗೆಯೇ ನಗರಸಭೆ, ಪುರಸಭೆ, ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ 2 ಗಂಟೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತು ಅದಾದ ನಂತರ ಸಂಜೆ 4 ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಇವರು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಕ್ ಸ್ಕಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದಿರುವ ಒಣ ಕಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಾಣೆಗೆ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇವರನ್ನು ಅವರ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾಂ. ಪೇಟರ್ ಆಯೋಗ, ಪ್ರಜ್ಞಾ ಹೊಡಿಯೋರು, ಬಿಕ್ಕುಕರು, ಕೆಳಗೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಲಾಭಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಳಜಿ ಇಲ್ಲ ಇವರು ಬೆಳ್ಳಿಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಗದ ಅಯ್ಯಲು 4 ರಿಂದ 5 ಗಂಟೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಆ ಕಠಿಣದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಾಯಕಿ ಬಿಟ್ಟು, ಹಾವು ಕಟ್ಟುವುದು, ಅವರು ಮಿಕ್ಕ ಕಸ ಮತ್ತು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕಸದಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಚರ್ಮರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತದೆ, ಸುಮಾರು ಬಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಂಡಿ ನೋವಿನ, ಬೆನ್ನು ನೋವಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಪಾಡಿಗೆ ಅವರು ಕಾಗದ ಅಯ್ಯುವ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ರೋಗ ಉಂಟಾದಾಗ ಅವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಣ ಅವರು ಹತ್ತು ವರ್ಷ ದುಡಿದರು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮನೆ ಇಲ್ಲ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಖಾಸಗಿಯಲ್ಲಿ ದುಬಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಈಗ ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ವಾಟ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ ಆದರೆ ಆ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಬಿ.ಪಿ.ಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಲಕ ಬಂದಿರುವ ಕಾಗದ ಅಯ್ಯುವವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅವರು ನಗರದ ಹೊರ ವಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವರು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯ ಸಣ್ಣ ಕ್ಲಿನಿಕ್‌ಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣಾ ಶಿಬಿರ ನಡೆಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಗರ್ಭಿಣೀಶಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಗಂಡಸರಿಗೆ ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಖಾಯಿಲೆಗಳು, ಬೆನ್ನು ನೋವು ಮಂಡಿ ನೋವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿತ್ತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತಗತ ಅಧ್ಯಯನ (ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ):

ಹೆಸರು: ಫಾಜ್ ವಯಸ್ಸು: 42 ವಾಸ ಸ್ಥಳ: ದಾಸರಹಳ್ಳಿ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ಫಾಜ್ ನಾನು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು, ನಾನು ದಿನನಿತ್ಯ ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾಂಕಾರಿಕ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹಸಿರು ದಳ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ.

ನಾನು ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರು ದಿನಾಂಕ:14/7/2015ರಂದು ಸಂಜೆ 6.30ಕ್ಕೆ ವಿಕಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಮೊದಲು ಹೊರರೋಗಿಗಳ ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು, ಆಗ 10 ರೂ ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟಿ ಹೊರ ರೋಗಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದು ಜ್ವರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ವೈದ್ಯರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಒಳರೋಗಿಯಾಗಿ ದಾಖಲಾಗುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಪಡೆದಿರುವ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಚಂದಿ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೂ ನಾನು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಹೆಸರು: ಜಾವೇದ್, ವಯಸ್ಸು: 31 ವಾಸ ಸ್ಥಳ: ದಾಸರಹಳ್ಳಿ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ಜಾವೇದ್, ನಾನು ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ ಅಂಗಡಿ, ಬಾರ್ ಮತ್ತು ಆಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದಿ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ದಿನಾಂಕ:31/7/2015ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆರಳಿದಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ, ಕೇವಲ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿದ್ದು ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನ್ಯೂ ಇಂಡಿಯಾ ಇನ್‌ಸೂರೆನ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ಗಳಿಂದ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ದಾಖಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಡಾ.ಸೌಮ್ಯರವರು ದಿನಾಂಕ: 01/08/2015 ರಂದು ಮಾತನಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಬೇರೆ ಖಾಲಿಯಾದ ಕಾರಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭಿಸಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕುರಿತು ದಿನಾಂಕ: 3/8/2015ರಂದು ತನಿಖೆ ನಡೆಸಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು, ಆದರೆ ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ಅವರಿಂದಲೂ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರ ದೊರಕಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಹೆಸರು ದಳದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು

ಜಾವೇದ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅನುಭವ. ಜಾವೇದ್ ನನಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರ ಬಂದಿದೆ ಸಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ದೂರವಾಣಿ ತಿಳಿಸಿದರು ಆಗ ನಾನು ಕಾರ್ಮಿಕ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಅನೀಲ್ ಹಾಗೂ ಜಗದೀಶ್ ಎಂಬುವವರನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಕೂಡ ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರು

ನಂತರ ಜಗದೀಶ್ ಅವರ ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಜಗದೀಶ್ ನಮ್ಮಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಕಾಮೇಶ್ವರ ರಾವ್ ಅವರ ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನು ಆಗ ಅವರು ಆಪ್ತಗಿರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಡಾ|| ಸೌಮ್ಯ ಅವರನ್ನು ದೂರವಾಣಿ ಮುಖಾಂತರ ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಡಾ|| ಸೌಮ್ಯ ಅವರು ನನಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆ ಮಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಸಿಗೆ ಬಾಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ನಾವು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮೇಲೆ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಮೆ ಕಂಪನಿಯವರು ದೂರು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು ನಂತರ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ ಅವರು ಹಣ ಕಟ್ಟ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದರು.

ಹೆಸರು : ವಿಜಯಮ್ಮ ವಯಸ್ಸು : 64 ವಾಸ ಸ್ಥಳ:ಗವಿಪರಂ ಗುಟ್ಟಹಳ್ಳಿ

ನನ್ನ ಹೆಸರು ವಿಜಯಮ್ಮ ನಾನು 10 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿರುವಾಗಿನಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬಳು ಮಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಗಂಡ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ ನನ್ನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ ನಾನು ಕಾಗದ ಆಯ್ಕೆ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹಸಿರು ದಳ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ .

ನನಗೆ ಕಣ್ಣು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಕಣ್ಣಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಸಿರು ದಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೆನು ಆಗ ನನಗೆ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ನೇತೃತ್ವವು ಕಣ್ಣಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರು.

ಅಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅವರು ಮೊದಲು ಹೊರರೋಗಿಗಳ ಶುಲ್ಕ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು ಆಗ 250 ರೂ ಕಟ್ಟಿದ್ದೆನು ನಂತರ ಅವರು ಕಣ್ಣಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ನೀವು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು 3000 ರೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ನಾವು ಸ್ಟಾನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ 1000 ರೂ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅದು ವಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಆಮೇಲೆ ನೋಡೋಣ, ಕಣ್ಣಿನ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 12000 ರೂ ವರೆಗೆ ವಿಮೆಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೆಸರು - ವಾಸುಕಿ ವಯಸ್ಸು 48 ವಾಸ ಸ್ಥಳ ಎಲ್,ಆರ್,ನಗರ

ನಾನು ಸುಮಾರು 48 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯ ಅಂಗಡಿ, ಬಾರ್ ಮತ್ತು ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ತಬಿಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದಿ ಆಯ್ಕೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಹಸಿರು ದಳ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ .

ನಾನು ಡೆಂಗ್ಯೂ ಜ್ವರದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ವಿಕ್ಟೋರಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ತೆರಳಿದಾಗ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಗುರುತಿನ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಿಬಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ, ಕೇವಲ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿದ್ದು ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದಕಾರಣ ಸರಕರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಕಾಗದ ಆಯುವವರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. 3000 ರೂ.ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ನಾವು ಸ್ಟಾನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ 1000 ರೂ ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಹೆಸರು - ವಿನುತಾ, ವಯಸ್ಸು 33 ವಾಸ ಸ್ಥಳ-ಗವಿಮರಂ ಗುಟ್ಟಪಳ್ಳಿ, ಕೆಂಪೇಗೌಡನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು-19
 ಅನಿತಾ ಅವರಿಗೆ ನನಗೆ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ವಿಕೃತಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿ ಶೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಡ್ ನೋಡಲಿಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ರಾಖಲು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 1 ವಾರ
 ಆರ್ಮಿಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಬೊರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಭೀಮಾ
 ಯೋಜನೆ ಸೇವೆ ಇಲ್ಲ ಬಿ.ಒ.ಎಲ್ ಕಾರ್ಡ್ ಗೆ

4. ಮಾತೃತ್ವ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆ

- ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ತಾಯಿಮರಣ ಸಂಭವಿಸುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ. ಸರಕಾರದ ಅಂಕಿ ಅಂಶದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂಭತ್ತು
 ಲಕ್ಷ ಹೆರಿಗೆಯಾದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 133 ತಾಯಂದಿರು ಸಾವಿಗೀಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಯು
 ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದು ತಾಯಿ ಮರಣದ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 'ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟವು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೆಳಗಾವಿ, ಖಾನಾಪುರ ಮತ್ತು ಹುಕ್ಕೇರಿ
 ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತ್ತು. ಜಿಲ್ಲೆಯ 29 ಹಳ್ಳಿಗಳ (ಖಾನಾಪುರ 25, ಬೆಳಗಾವಿ 2, ಹುಕ್ಕೇರಿ 2),
 248 ತಾಯಂದಿರನ್ನು (ಖಾನಾಪುರ 175, ಬೆಳಗಾವಿ 32, ಹುಕ್ಕೇರಿ 41) ಸಮೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯು ಮೇಲ್ಕಂಡಂತಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವಂತಿದೆ. ಸರಕಾರದ
 ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸೇವೆಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದುದು ಕಂಡು
 ಬಂದಿದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ಕಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಸ್ಕಾನಿಂಗ್ 188/-ರೂ., ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರಗಿಣಿಗಾಗಿ
 709/-ರೂ., ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಗಾಗಿ 560/-ರೂ., ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮಲ್ ಹೆರಿಗೆಯಾದರೆ ಸರಾಸರಿ, 258/-ರೂ.,
 ಸಿರ್ಕುಲಿಯನ್ ಆದರೆ 1870/-ರೂ. ಹೀಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಮಹಿಳೆ,
 ನಾರ್ಮಲ್ ಆದರೆ ಸರಾಸರಿ 2246/-ರೂ., ಮತ್ತು ಸಿರ್ಕುಲಿಯನ್ ಹೆರಿಗೆಯಾದರೆ 4234/-ರೂ. ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ.
 ಜೊತೆಗೆ ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದಲ್ಲಿ ಆ ಖರ್ಚು ಬೇರೆ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ಹುಟ್ಟಿದ
 10 ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗಾದರೂ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೂ ಅಂದಾಜು
 3000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬಂದಿದೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ನೀಡಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ,

- ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ವೈದ್ಯರು ಸ್ಕಾನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸಲು ಖಾಸಗಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.
- ಕಬ್ಬಿಣಾಂಶದ ಮಾತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಖರೀದಿಸಲು ಚೀಟಿ ಬರೆದುಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
- ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೆ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋಗಲು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೇಗೋ ಕೂರ
 ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಡವರು ಹೆರಿಗೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದಿನದ
 ದುಡ್ಡುಮೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆಯಾದವರು ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚು. ಇಲ್ಲಿ ನಾರ್ಮಲ್ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 3716/-
 ರೂ. ಖರ್ಚಾದರೆ ಸಿರ್ಕುಲಿಯನ್ ಹೆರಿಗೆಗೆ 17,670/-ರೂ. ಬೇಕು! ಇವರೇನು ಹಣವಂತರಂದು ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ

ಹೋದವರಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರಿ ದವಾಖಾನೆಯ ವೈದ್ಯರೇ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹೋದುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಮೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಟ್ಟ ಕುಟುಂಬವೊಂದಕ್ಕೆ ವಾಸಿಸಲು ಸರಿಯಾದ ಮನೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುರುಕುರೋಪಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಬಾಣಂತಿಗೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಒಂದು ತಟ್ಟಕಟ್ಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಶಿಶು ಮತ್ತು ಬಾಣಂತಿಯನ್ನು ಬೆಚ್ಚಗಿಡಲು ಅಲ್ಲಿಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ನೆಲ ಒದ್ದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಾಣಂತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಮಂಜವನ್ನು ತರುವುದು ಕೂಡ ಆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ 'ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಮಾತೃವಂದನಾ'ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಕಾನೂನುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನೇಕ ಪರತ್ತುಗಳು ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಗುವಂಥ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ. ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ 75 ಮೊದಲ ಹೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 11 ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ 'ಮಾತೃವಂದನಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಧನಸಹಾಯ, ಅದೂ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ 175 ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ 20 ಕುಟುಂಬಗಳು ಹೆರಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚಿನಿಂದಾಗಿ ಬಡತನರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇಳಿದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಹೆರಿಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, 10ರಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಬಡತನರೇಖೆಯ ಕೆಳಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಸರಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರಿಗಾಗಿ ಆಕರ್ಷಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾಹಿತಿ ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿವಂತರಿಗೆ ಅದು ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಬಡವರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೂ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಿದೆ. ತಾಯಂದಿರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳು:

1. ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ 10 ಅಲ್ಟ್ರಾಸೌಂಡ್ ಮಶೀನುಗಳು ಇರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಮಶೀನನ್ನು ನಡೆಸಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರಬೇಕು.
2. ಖಾನಾಪುರದಿಂದ ತಾಲುಕಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ 2 ಕಿ.ಮೀ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಅಲ್ಟ್ರಾಸೌಂಡ್ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಬೇಕು/ ಅಲ್ಲಿಂದಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಬೇಕು.
3. ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಸೇವೆ ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಪಡೆಯಕೂಡದೆಂದು ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೋಟಿಸ್ ಹಾಕಬೇಕು.
4. ಖಾನಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸ್ತ್ರೀರೋಗ ತಜ್ಞರು ಹಾಗೂ ಇಬ್ಬರು ಆರವಳಿಕಾ ತಜ್ಞರು ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
5. ಎಲ್ಲ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಕಛಾಕಾಂಡದ ಮಾತ್ರೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಾಗಬೇಕು.

5. ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ/ವಂಚಿತ ಸಮುದಾಯಗಳ ಆರೋಗ್ಯ

- ತಮಿಳು, ತುಮಕೂರು

ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 1 - ಮರಿಯಪ್ಪ ತುಮಕೂರು (ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ)

"ಯಾವ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಹಣವಂತರಿಗಾಗಿ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರ ಯಾರು ಸೂಟು ಬೂಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಅವರುಗಳ ಸರ್ಕಾರ. ನಾವು ಸತ್ತರೆ ಯಾರೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಬದುಕಿದ್ದೀವಾ ಸತ್ತಿದ್ದೀವಾ ಎಂದು ಯಾರೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸತ್ತಾಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ರೂ. 2000 ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ಅಷ್ಟೇ. ನಾವು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ".

ಕೇಸ್ ಸ್ಟಡಿ 2 - ಸೀನಪ್ಪ, ಪಾವಗಡ (ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ)

"ನಾನು ಬಹಳ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದೆ ಹಾಗೂ ತಿನ್ನಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ನಾನು ಪಾವಗಡದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನನಗೆ ಕ್ಷಯ ರೋಗ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಏನೂ ಕಳವಳ ಪಡಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕ್ಷಯ ರೋಗಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಇದೆ ಹಾಗೂ ಔಷಧಿಯು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಸಿಗುವುದೆಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವುದೆಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾನು ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಶುರು ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ನನಗೆ ಕಳವಳ ಇತ್ತು. ನಾನು ಇಬ್ಬರು ಕ್ಷಯ ರೋಗದಿಂದ ಸಾಯುವುದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದೆ.

ನನಗೆ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಏನಾದರು ಆದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಚಿಂತೆ ಇರತ್ತಿತ್ತು. ಖಾಸಗಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಈ ಔಷಧಿಗಳ ಜೊತೆ ಯಾವುದೋ ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದರು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಅಷ್ಟು ಬೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದರು. ಎರಡೂ ಕಡೆ ನಾನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆದಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಗುಣಮುಖನಾಗುವೆ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಹೋಗಲು ಶುರು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ನಾನು ಎರಡೂ ಕಡೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಾನು ಅಗಲೇ ರೂ.5000 ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ".

6. ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ

- ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ, ರಾಯಚೂರು

ಜಾಗೃತ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆಯು (ಜೆಎಂಎಸ್) ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಒಂದು ತಳಮಟ್ಟದ ಸಂಘಟನೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಬಹುತಃ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಕೆಲವೊಂದೇ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಸಂಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೆಎಂಎಸ್. ದಲಿತರ ಸಮುದಾಯಗಳ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಜೆಎಂಎಸ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಧ್ಯೇಯ.

ಆರೋಗ್ಯ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಜೆಎಂಎಸ್ ಬಲವಾಗಿ ನಂಬಿದೆ. ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುವುದು ಈ ಆರೋಗ್ಯ ಹಕ್ಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಜೆಎಂಎಸ್ ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರದ ಹೈದರಾಬಾದ್ - ಕರ್ನಾಟಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಾತೃಮೃತ್ಯು ಹಾಗೂ ಕಳೆದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಜೆಎಂಎಸ್ ಇದರ ವಿರುದ್ಧ ಆಂದೋಲನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಈ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಜೆಎಂಎಸ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರೇ ಮುಂದಾಳತ್ವ ವಹಿಸಿ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಸಮ ಮನಸ್ಸು ಆಂದೋಲನಗಳೊಡನೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಆದರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು:

- ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕಳೆದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಸೇವೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆ
- ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನಗತ್ಯ referral ಗಳು
- ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಹಣದ ಖರ್ಚು
- ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಯಂದಿರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
- ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ತೀವ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ (NICU) ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳನ್ನು refer ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಿದ್ದ ಖರ್ಚು ಇತ್ಯಾದಿ...

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೊರ ತರಲು ಜೆಎಂಎಸ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರಾವೆ ಸಹಿತ ವಕಾಲತ್ತು ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ವಿಚಾರಣಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು.

- ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ - ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ, ಪ್ರಸವ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸವನಂತರದ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಧನವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು (ಚಿ.1)

- ಸಮುದಾಯದ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ತರಬೇತಿ
- ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ವಿಚಾರಣೆ
- ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು, ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಮಾಹಿತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಂಥ ವಿಷಯಗಳು:

- ❖ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ತಾರತಮ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಸತ್ಯ ಆಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದತಹ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ
- ❖ ಖಾಸಗಿ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳೊಡನೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲಾ ದ್ವರದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹಾಗೂ ಬಡ ದಲಿತ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಲಾಭಕೋರತನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಸಾಲಕ್ಕೆ ದೂರವಿಟ್ಟಿರುವುದು. ಇವರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಪರಿವಾರಗಳಿಗೆ ತಗಲಿರುವ ವೆಚ್ಚ ಇಂತಿದೆ
- ಪ್ರಸವಮಾರ್ಗ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ (ವೈದ್ಯರ ಫೀಸ್, ಸ್ನಾನ, ಔಷಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ) ಸರಾಸರಿ ರೂ. 11,114 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಪ್ರಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ರೂ.4338 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಸವಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ರೂ.13279 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಸಿ-ಸೆಕ್ಷನ್ (ಅಪರೇಷನ್) ಪ್ರಸವಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ರೂ. 48145 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು!!
- ನವಜಾತ ಶಿಶುವಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ (NICU) ಸರಾಸರಿ ರೂ. 6808 ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು

ಕ್ರಮ	ವಿವರ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೇ.ವ	ವಿವರಣೆ
1	3 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	20	83%	
2	ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೋಂಗೆ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	15	67%	
3	ವಿದ್ಯಮಾನ ಹೋಂಗೆ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	15	67%	
4	ವಿದ್ಯಮಾನ ಹೋಂಗೆ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	19	76%	
5	ವಿದ್ಯಮಾನ ಹೋಂಗೆ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿದ್ದಾಗ ಮರಣ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ	9	36%	

ಆಧ್ಯಯನದ ನಂತರ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪಸರಿಸಲು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.

ವರದಿಯ ತಯಾರಿಕೆ : ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವರದಿಯನ್ನು ಸಚಿತ್ರವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ (ಕೆಂಪು - ಬಹಳ ಕಳಪೆ ಸೇವೆಗಳು, ಹಳದಿ - ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಹಸಿರು - ಉತ್ತಮ) ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ವರದಿಯ ಒಂದು ನಮೂನೆ.

ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳ ತಯಾರಿಕೆ : ವರದಿಯನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರ ಕಛೇರಿ ಎಂಬ ಜೀವನ ಕಥೆಯ ತಯಾರಿಕೆ: "ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಏಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು ಹಾಗೂ ತೀರ ಬಡವಳಾದದ್ದು ಹೇಗೆ?" ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಲಾಯಿತು. ಚಿತ್ರ ಇದನ್ನು ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನ ಸಂವಾದ: ಬಾಸ್ಕುಪ್ಪಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಜನಸಮುದಾಯಗಳ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ನಡುವೆ ಜನ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲಾಯಿತು

ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಾತೃ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಸಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಜೊತೆ ವಕಾಲತ್ತು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.

ಪರಿಣಾಮ

- ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರಿಂದ ಜೀವಿವಿವರಣೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರ ಮಾತುಕತೆಗೆ ಕರೆಯಲಾಯಿತು
- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸವಿಸ್ತಾರ ಉತ್ತರ
- ಜೀವಿವಿವರಣೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಮ್.ಎಲ್.ಎ ಹಾಗೂ ಎಮ್.ಎಲ್.ಸಿ.ಯವರು ಆರೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆ ಸಭೆಯನ್ನು ವಿರ್ಚಾದು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸ ನೀಡಿದರು.

- ರಾಗಲಪರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನರ್ಸ್‌ನ ನೇಮಕಾತಿ
- ಜಿಎಂಎಸ್‌ನ ಮಹಿಳೆಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ಸಿಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಕೊಡದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸಿದರು
- ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೂ ಪಾತ್ಸಾ ಆರೋಗ್ಯದ ಸಂಬಂಧ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಸವ ಆದ 48 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಜನನ ಸುರಕ್ಷಾ ಯೋಜನೆಯ ಆಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶಿಸಲಾಯಿತು.

ಹೋರಾಟ ನಿರಂತರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ...

7. ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿಗಳು - ಮುಂದುವರೆದ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಡನೆಯ ಪ್ರಣಯ (ಸರಸಾಟಿ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ 2017

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ 2017 ಆರೋಗ್ಯದ ಖಾಸಗೀಕರಣ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆಯಾದರೂ, ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ/ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಸರ್ಕಾರಿ-ಖಾಸಗಿ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು (PPP) ಹಾಗೂ ವಿಮೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಡಿವಾಣ ಬೀಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆಯು. ದೇಶಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗಳು ಜನತೆಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟ ಆಧಾರಿತ, ಉಚಿತ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೋರಿಸಿವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಖಾಸಗಿಯೊಡನೆಯ ಸರಸಾಟವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಈ ನೀತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ನೀತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಪದ 'strategic purchasing' (ಕುಶಲ ಖರೀದಿ). ಇದರ ಅರ್ಥ ಸರ್ಕಾರವು(ಗಳು) ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸೇವೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರದಾತನಾಗದೇ ಕೇವಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಖರೀದಿಸುವುದು(ವಸ್ತು). ಖಾಸಗೀಕರಣವೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಕುಶಲತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಲಗತ್ತಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಪದ ಅಶ್ವಾಸನೆ (Assurance) ಇದು ಶಬ್ದಗಳ ಮುಖೇನ ಜನತೆಯ ವಿರೋಧ ನಡೆಸಿರುವ ಹಾನ್ಸಾರ. ವಿಮೆ(Insurance) ಎಂದು ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬಂಡವಾಳ ಏಕೀಕರಣವಾಗುವುದು Assurance ಪದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ವಿಮೆಯ ಮೂಲಕ ಖಾಸಗಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಯಾವುದೇ ದೇಶವೂ (ಉದಾ. ಅಮೆರಿಕ) ತನ್ನ ಜನತೆಗೆ ಸಮಂಜಸ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಯುತವಾಗಿ, ಸಮತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಲುಪಿಸಲು ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ Assurance ಪದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಷ್ಕಂಟನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಹುಡುಕಿದಲ್ಲಿ ಅದು 'ವಿಮೆ' ಎಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ! ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ವಂಚನೆಯ ಶಬ್ದದ ಕೊಡುಗೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ! ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರೋಗ್ಯೋದ್ದೇಶವೊಂದೇ ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ 'ಕುಶಲ'ತೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಖಾಸಗೀ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಡನೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸರ ಹಾಗೂ ಮಾದರಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಿರುವ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಅನೈತಿಕ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು Assuranceನ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷವೆಂದರೆ ನೀತಿಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖವಾಗಿರುವ ವಿಭಾಗ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಡನೆಯ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ. ಈ ನೀತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆ" ಯನ್ನು (National Health Protection Scheme) ಅರಂಭಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ

"ಆಯುಷ್‌ಮಾನ್ ಭಾರತ" ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೂ ಸಹ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇದೂ ಸಹ ವಿಮೆ ಆಧಾರಿತ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ದ್ವಿತೀಯ, ತೃತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಧಾರಿತ, ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವಾಗಿದೆ.

'ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ನೀತಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾರ್ಚ್ 2018 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ 'ಆರೋಗ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಯೋಜನೆಯಡಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸುವುದು. ಈ ಹಿಂದೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ನಡುವೆ ಚಿಕ್ಕತನಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಅತಿಕ್ರಮಣ ಇದ್ದವು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳು ಛಿದ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಇದನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಖಾಸಗಿಯಿಂದ ಸೇವೆಗಳ 'ಕುಶಲ' (Strategic) ಖರೀದಿಯ ಉಲ್ಲೇಖ. ಖಾಸಗಿ ಸೇವಾ ಪ್ರದಾತರಿಂದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು 'ಲಾಭರಹಿತ'ವಾಗಿ ('no-profit') ಖರೀದಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ನೀತಿ. ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ನಂತರವೇ ('ಕಾಪುಲಗಾರ' ನೀತಿ) ರೋಗಿಗಳು ಖಾಸಗಿಗಿ ಹೋಗಿ ಸೇವೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು ಎಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದೆ ('gatekeeping' function)*. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (ಉದಾ. ಆರೋಗ್ಯ ಮಿತ್ರನ ಮೂಲಕ) ಖಾಸಗಿಗಿ ಜನರನ್ನು ತಳ್ಳಲು ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗುವುದೇ? ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಿದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೊಸತು ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ (ಬಜೆಟ್) ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಇಂಧಾದ್ಯೇ ಯೋಜನೆಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಮರುವೇ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ (PPP ಆಧಾರದ ವಿವಿಧ ವಿಮಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಲ್ಲಿ) ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭರವಸೆ ಮೂಡುವುದಿಲ್ಲ.

- ಇದೂ ಸಹ ಒಂದು 'ಯೋಜನೆ'ಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದು ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕು ಆಧಾರಿತವಾದ ನೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು
- ಇದೂ ಸಹ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ 'ಕರೆಬೇಟ್' (ಏಮೆಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲಕ ಸೇವೆಗಳ ವಿಸ್ತಾರ) ಹಾಗೂ 'for-service' ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ (ಉದಾ: ಪ್ರಸವವು ಅಪರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಆದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ತಲಾ ರೂ. 4500, ಪ್ರಸವವು ಸಾಧಾರಣ ಆದ್ದಲ್ಲಿ ತಲಾ ರೂ. 2500. ಹೀಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ, ಅನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಪರೇಷನ್ ನಡೆಯಲು ಆಸ್ತದ) ಹಣಕಾಸು ವಿತರಣೆ ಆಗುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಭರವಸೆ ಮೂಡುವುದು ಕಷ್ಟ.
- ಅನವಶ್ಯಕ, ಅನೈತಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ. ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಹಣವನ್ನು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಅನೈತಿಕವಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಗರ್ಭಕೋಶದ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿರುವ ಹೆಗರಗಾರು ಹೊರಬಂದಿವೆ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಆಯೋಗವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೋಟೀಸು ಕಳುಹಿಸಿದೆ.
- ರೋಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅದೃಶ, ಒಲವು. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಿಲ್ಲ. ರೋಗ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಗಿಲ್ಲ.
- ದುರ್ಬಲ ಸರ್ಕಾರ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 'ಕುಶಲ'ತೆಯಿಂದ(Strategic) ಖಾಸಗಿಯಿಂದ ಸೇವೆಗಳ 'ಖರೀದಿ'ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಕೆಲ ಸಮಯದ ಹಿಂದೆ ತಾಯಿ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ಗಮನಿಸಿ - "C" ದರ್ಜೆಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, ಪ್ರಸೂತಿ ತಜ್ಞರ, ಮಕ್ಕಳ ತಜ್ಞರ ಕೊರತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ" ಎಂದು ತನ್ನ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಒಂದು ದುರ್ಬಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿವೈದ್ಯಾಂಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ 'ಕುಶಲ'ತೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ 'ಲಾಭರಹಿತ'ವಾಗಿ (no-profit basis) ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹುಂಬತನ!!
- ಲಂಠಿ ಲಗಾಮಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆದಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಗೆ, ಅನೈತಿಕತೆಗೆ, ಲಾಭಕೋಶತನಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ನೀಡುವುದು
- ಆತ್ಮದ ವಿಷಯವಾಗದ/ವಿಚಾರದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ NSSO ಆಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕುಟುಂಬಗಳು ಇಂತಹ ವಿಮಾ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳ ಲಾಭ ಪಡೆದಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವವು!!

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ -3

ಮೂರನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 22 ಮತ್ತು 23ರಂದು ರಾಯಚೂರು, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ಸಮಾವೇಷದ ಫೋಷಣೆಯು "ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸಮಯ, ಈಗ" ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಮಾವೇಷದ ಉದ್ದೇಶ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು, ಆಯೋಜನೆಗಳನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಗಳನ್ನು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು, ದಾರ್ಶನಿಕರನ್ನು ಹಾಗೂ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಷಯ ಮುಂಬರುವ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದ ಧಾಕಾದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಶ್ವ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಾವೇಷದ ಮುಖ್ಯ ಧೋರಣೆಗಳು ಇಂತಿವೆ:

1. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಕ್ಷಣೆ
2. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಾಸಗೀಕರಣ
3. ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ
4. ಔಷಧಿಗಳ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ತಪಾಸಣೆಗಳ ಲಭ್ಯತೆ
5. ಆರೋಗ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜನಾರೋಗ್ಯ ಸಮಾವೇಷ -3

ದಿನಾಂಕ: 22 ಮತ್ತು 23 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2018

ಸ್ಥಳ: ರವೀಂದ್ರ ಭವನ, ಕಾಳೀಬಾಡಿ ರಸ್ತೆ, ರಾಯಚೂರು, ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢ

ಜನ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಆಭಿಯಾನ (ಜಿಎಸ್‌ಎ) ಎಂದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಎಂ (People's Health Movement) ನ ಭಾರತೀಯ ಶಾಖೆ. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಆರೋಗ್ಯದ ಹಕ್ಕುಗಳು, ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳು, ಉಚಿತ ಔಷಧಿಗಳ ದೊರೆಯುವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯ - ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ನೀರು, ಉದ್ಯೋಗ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಇತ್ಯಾದಿಯಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳ ಪರ ವಕಾಲತ್ತು ವಹಿಸುವ ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ.

ಸಂಪರ್ಕ:

ಗೋಪಾಲ ದಾಬಡೆ : 94498 62270

ಸುಸಾನ ಬಾರಿಯ : 99588 12915

ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: <http://phmindia.org/category/karnataka/>